

แนวทางการสร้าง

สืบมาชีพชุมชน

กรมการพัฒนาชุมชน
กระทรวงมหาดไทย

คำนำ

การส่งเสริมการขับเคลื่อนการสร้างสัมมาชีพชุมชน โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็งของรัฐบาล ซึ่งตอบสนองนโยบายรัฐบาลเรื่อง การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและการสร้างโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐ โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงาน จำนวน ๒๓,๕๘๙ หมู่บ้าน จากพื้นที่หมู่บ้านเป้าหมายที่ผ่านการให้การศึกษาด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การสำรวจข้อมูลและจัดเวทีประชาคมทำแผนชุมชนในปี ๒๕๕๙ ตามแผนยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท (ยุทธศาสตร์ที่ ๑) ซึ่งได้กำหนดกระบวนการขับเคลื่อนที่เริ่มต้นด้วยการพัฒนาทักษะการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับปราชญ์ชุมชน เพื่อให้กลับไปสร้างทีม และจัดฝึกอบรมอาชีพให้กับครัวเรือนเป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพในหมู่บ้าน โดยใช้พื้นที่ในบ้านปราชญ์ชุมชนหรือศูนย์เรียนรู้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ เพื่อมุ่งหมายให้ครัวเรือนที่เข้ารับการฝึกอาชีพมีความรู้ และปฏิบัติอาชีพได้จริง จนพัฒนาเป็นอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับครัวเรือน และต่อยอดสู่การรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นกลุ่มอาชีพที่มีความเข้มแข็งต่อไป

เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานขับเคลื่อนการสร้างสัมมาชีพชุมชนแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน อาทิ เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนในระดับจังหวัด/อำเภอ ทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชน และทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนการสร้างสัมมาชีพชุมชนในทุกระดับ กรมฯ จึงได้จัดทำแนวทางการสร้างสัมมาชีพชุมชนเล่มนี้ สนับสนุนการทำงานทั้งในระดับส่วนกลางและระดับพื้นที่ เพื่อให้มีแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเป็นรูปแบบเดียวกัน ส่งผลให้การสร้างสัมมาชีพชุมชนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กรมการพัฒนาชุมชน

ตุลาคม ๒๕๕๙

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
ส่วนที่ ๑	
บทนำ	๔
ความเป็นมา	
นิยามศัพท์	
ความเชื่อมโยงการขับเคลื่อนโครงการสร้างสัมมาชีพชุมชน	
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐	
ส่วนที่ ๒	
ขั้นตอน กระบวนการสร้างสัมมาชีพชุมชน	๘
ส่วนที่ ๓	
การสนับสนุนการสร้างสัมมาชีพชุมชน	๒๔
ส่วนที่ ๔	
การยกระดับต่อยอดการสร้างสัมมาชีพชุมชน	๓๐

ภาคผนวก

หลักเกณฑ์การประเมินครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

แบบฟอร์มรูปเล่มแผนชุมชนระดับตำบล

แบบฟอร์มทะเบียนข้อมูลทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชน

แบบฟอร์มทะเบียนข้อมูลครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน

แบบฟอร์มทะเบียนข้อมูลกลุ่มอาชีพที่จัดตั้งขึ้นตามแนวทางสัมมาชีพชุมชน

แบบฟอร์มการติดตามครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน

แบบฟอร์มแผนปฏิบัติการสร้างสัมมาชีพชุมชน

ส่วนที่ ๑ บทนำ

ความเป็นมา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) ได้กำหนด ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคมเป็น ๑ ใน ๑๐ ยุทธศาสตร์การ พัฒนาตามแผนฯ และรัฐบาลได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน จำนวน ๑๑ ด้าน ซึ่งมีนโยบายการลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐเป็นหนึ่งในนโยบายสำคัญ ที่มุ่งหวังแก้ไขปัญหากับปากท้องของประชาชนในระดับล่างที่เป็นคน ส่วนใหญ่ของประเทศ โดยมีแผนงานที่สำคัญ คือ แผนงานการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและ ชุมชนเข้มแข็ง ซึ่งได้มอบให้กระทรวงมหาดไทยที่มีกรมการพัฒนาชุมชนเป็นหน่วยงานหลัก บูรณาการไปสู่การปฏิบัติ

ปัจจุบันนี้สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพของประชาชนภาคการเกษตรใน ชุมชนมีภาวะความเสี่ยงของอาชีพภาคเกษตรกรรมที่เกิดจากการประกอบอาชีพแบบดั้งเดิม เช่น ปลูกพืชเชิงเดี่ยว โรคพืช ราคาผลผลิตตกต่ำ การไม่มีอาชีพหรือรายได้เสริม หลังฤดูการ ผลิตและยังมีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มอาชีพค่อนข้างน้อย ส่วนกลุ่มอาชีพที่มีอยู่ยังไม่ได้รับการ ส่งเสริม และพัฒนาอย่างเพียงพอ ส่งผลให้ประชาชนต้องเคลื่อนย้ายไปประกอบอาชีพในเมือง และมีส่วนราชการที่มีสถานที่หรือศูนย์ฝึกอบรมซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนเป็นศูนย์ฝึกอาชีพ/แหล่ง เรียนรู้การประกอบอาชีพได้ แต่ไม่ได้ใช้ประโยชน์เท่าที่ควร ประกอบกับมีปราชญ์ชุมชนด้าน อาชีพที่เชี่ยวชาญและประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพด้านต่าง ๆ อยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชน แต่มีส่วนน้อยที่สามารถถ่ายทอดให้คนอื่นนำไปทำตามให้สำเร็จได้

ดังนั้นด้วยเหตุปัจจัยดังกล่าวข้างต้น การดำเนินการในปี ๒๕๖๐ นี้ จึงมุ่งเน้นที่การ ยกกระดับเศรษฐกิจฐานราก นั่นคือ “รายได้” ที่ต้องทำให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยการสร้าง อาชีพจึงเป็นที่มาของ “**สัมมาชีพชุมชน**” ซึ่งกำหนดแผนการสร้างสัมมาชีพชุมชนบนหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีเป้าหมาย คือ **ประชาชนได้รับการพัฒนาอาชีพและมีรายได้ ๒๓,๕๘๙ หมู่บ้าน รวม ๔๗๑,๗๘๐ ครัวเรือน นั่นคือ ๒๐% ของหมู่บ้านในประเทศไทยโดย ให้ชาวบ้านสอนชาวบ้านในสิ่งที่เขาอยากทำ ฝึกปฏิบัติจริงให้สามารถนำไปเป็นอาชีพได้** เพราะข้อเท็จจริงในทุกพื้นที่จะมีคนเก่งในแต่ละอาชีพอยู่แล้ว เช่น ทำนาได้ผลผลิตสูง ทำสวน เก่ง หรือทางช่างแกะสลัก และการแปรรูปอื่นๆ ซึ่งจะคัดเลือกและจัดเวทีฝึกทักษะการสอนการ นำเสนอให้กับคนเก่งเหล่านี้ ยกให้เป็น “**วิทยากรสัมมาชีพชุมชน**” หลังจากนั้นกลับไปสร้างทีม

วิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้านเพิ่มเติมอีกหมู่บ้านละ ๔ คน แล้วเปิดรับลูกศิษย์ที่สนใจอยากฝึกอาชีพในแต่ละประเภทอาชีพหมู่บ้านละ ๒๐ คน รวมเป็น ๔๗๑,๓๘๐ คนหรือครัวเรือนเมื่อผ่านการฝึกปฏิบัติแล้วขั้นพื้นฐานที่สุดก็จะสามารถสร้างอาชีพบนฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสร้างรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ ขณะที่ส่วนหนึ่งมีความก้าวหน้าก็จะมีแหล่งทุนสนับสนุนต่อยอดอาชีพสร้างผลผลิต สร้างผลิตภัณฑ์ขึ้นมาเข้าสู่ระบบ OTOP เพื่อขยายตลาดในวงกว้างต่อไปดังนั้น จึงได้กำหนดดำเนินกิจกรรมสร้างสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้การบูรณาการความร่วมมือของภาครัฐโดยใช้พื้นที่เป้าหมายตามพื้นที่ในความรับผิดชอบของยุทธศาสตร์ที่ ๑ การส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท จำนวน ๒๓,๕๘๙ หมู่บ้าน เป็นพื้นที่ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครัวเรือนในหมู่บ้านเป้าหมายดังกล่าวมีโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพให้เกิดสัมมาชีพชุมชนเพื่อสร้างรายได้ ที่ส่งผลให้เศรษฐกิจฐานรากเติบโตไปได้อย่างมีคุณภาพต่อไป

นิยามศัพท์

- ๑. สัมมาชีพ** หมายถึง อาชีพที่ไม่เบียดเบียนตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดเบียนสิ่งแวดล้อม และมีรายได้มากกว่ารายจ่าย เป็นความพยายามที่จะปรับจากการทำมาหากินเป็นทำมาค้าขาย โดยไม่ได้เอากำไรสูงสุดเป็นตัวตั้ง หรือเป็นเป้าหมายสุดท้าย และต้องคำนึงถึงความเป็นธรรมทางสังคม กล่าวคือ ความสุขของตนและคนทำงาน รวมถึงประโยชน์ของผู้บริโภค และผู้รับบริการเป็นหลัก
- ๒. ประชาชนชุมชน** หมายถึง ผู้ที่ประกอบสัมมาชีพ จนมีความรู้ความชำนาญในการประกอบอาชีพ หรือมีความเชี่ยวชาญในอาชีพนั้นๆ ประสบความสำเร็จและมีความมั่นคงในอาชีพ เป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน พร้อมมีจิตอาสาที่จะถ่ายทอดและขยายผลไปยังบุคคลอื่น ๆ ในชุมชน
- ๓. วิทยากรสัมมาชีพชุมชน** หมายถึง ประชาชนชุมชนที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตร “วิทยากรผู้นำสัมมาชีพ” จากศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน ทั้ง ๑๑ แห่ง
- ๔. ทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน** หมายถึง ทีมประชาชนชุมชนของหมู่บ้านๆ ละ ๕ คน ประกอบด้วย วิทยากรผู้นำสัมมาชีพ ๑ คน และประชาชนชุมชนที่เข้าร่วมเป็นทีมเพิ่มเติมอีกหมู่บ้านละ ๔ คน
- ๕. ผู้นำสัมมาชีพชุมชนระดับตำบล** หมายถึง วิทยากรสัมมาชีพชุมชนตามข้อ ๓ ที่ผ่านการพัฒนาตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ตำบลละ ๑-๒ คน

๖. **ครัวเรือนเป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพ** หมายถึง ครัวเรือนในหมู่บ้านตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ (๒๓,๕๘๙ หมู่บ้าน) จำนวนหมู่บ้านละ ๒๐ ครัวเรือน ที่แสดงความประสงค์ต้องการเข้ารับการฝึกอาชีพตามแบบสำรวจความต้องการฝึกอาชีพของคนในชุมชน

๗. **ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน** หมายถึง ครัวเรือนในหมู่บ้านตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ (๒๓,๕๘๙ หมู่บ้าน) จำนวนหมู่บ้านละ ๒๐ ครัวเรือนที่ผ่านการอบรมส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน จำนวน ๕ วัน และหมายความรวมถึงครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนเพิ่มเติมอีกอย่างน้อย ๑๐ ครัวเรือน ที่ขยายผลตามโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

๘. **ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง** หมายถึง ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนที่ผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนดในระดับจังหวัด หรือระดับภาค

๙. **ทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชน** หมายถึง กลุ่มองค์กรเครือข่ายพัฒนาชุมชน ๔ องค์กร ได้แก่ คณะกรรมการบริหารสำนักงานกลางศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนหรือคณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับจังหวัด (คอช.จ)/ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับอำเภอ (คอช.อ.)/ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (คอช.ต.) สมาคมผู้นำสตรีพัฒนาชุมชนไทยหรือคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด (กพสจ.)/คณะกรรมการพัฒนาสตรีอำเภอ (กพสอ.)/ คณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล (กพสต.) สมาคมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนไทยหรือคณะกรรมการชมรมอาสาพัฒนาชุมชนระดับจังหวัด/อำเภอ และสมาคมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตหรือคณะกรรมการเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตระดับจังหวัด/อำเภอ หรือผู้แทนคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

๑๐. **กลุ่มอาชีพ** หมายถึง กลุ่มที่จัดตั้งขึ้นใหม่จากการรวมตัวของผู้แทนครัวเรือนในหมู่บ้านตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ (๒๓,๕๘๙ หมู่บ้าน) ตั้งแต่ ๕ ครัวเรือนขึ้นไป ซึ่งผ่านการส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน จำนวน ๕ วันที่มีการประกอบอาชีพเดียวกันหรือประเภทอาชีพเดียวกันมาร่วมกันดำเนินการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพ

ความเชื่อมโยงกิจกรรมการขับเคลื่อนโครงการ
สร้างสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

เป้าหมาย>> ประชาชนได้รับการพัฒนาอาชีพและมีรายได้

ส่วนที่ ๒

ขั้นตอน กระบวนการสร้างสัมมาชีพชุมชน

การสร้างสัมมาชีพชุมชน...เป็นกระบวนการให้ชาวบ้านสอนชาวบ้าน ซึ่งมีโครงการที่ต้องดำเนินการต่อเนื่องสัมพันธ์กัน ใน ๓ ลักษณะคือ โครงการหลัก จำนวน ๕ โครงการโครงการสนับสนุน จำนวน ๓ โครงการและ โครงการยกระดับต่อยอด จำนวน ๗ โครงการโดยมีรายละเอียด ดังนี้

โครงการหลัก จำนวน ๕ โครงการ ประกอบด้วย

๑. โครงการพัฒนาผู้นำสัมมาชีพ :

๑.๑ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ตรวจสอบปราชญ์ชุมชนเป้าหมายที่จะเข้ารับการอบรมตามหลักสูตร “วิทยากรผู้นำสัมมาชีพ” จากศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน ซึ่งต้องตรงกับจำนวนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงตามพื้นที่ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท จำนวน ๒๓,๕๘๙ หมู่บ้านๆ ละ ๑ คน รวมทั้งสิ้น ๒๓,๕๘๙ คน และเป็นบุคคลเดียวกับฐานข้อมูลตามแบบรายงานปราชญ์ชุมชนหรือผู้ประสบความสำเร็จหรือเชี่ยวชาญในอาชีพเพื่อเตรียมเข้ารับการฝึกอบรมเป็นวิทยากรสัมมาชีพ ที่จังหวัดได้รวบรวมส่งให้กรมฯ เรียบร้อยแล้วหรือหากมีการเปลี่ยนแปลง เพื่อจักได้บุคคลที่จะขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนได้ ขอให้จังหวัดดำเนินการปรับปรุงแก้ไขฐานข้อมูลและแจ้งให้กรมฯ ทราบตามแบบทะเบียนข้อมูลทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชน

๑.๒ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ แจ้งให้ปราชญ์ชุมชนเป้าหมายในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงตามพื้นที่ความรับผิดชอบของยุทธศาสตร์ที่ ๑ จำนวน ๒๓,๕๘๙ หมู่บ้านๆ ละ ๑ คน เดินทางเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร “วิทยากรผู้นำสัมมาชีพ” ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน ซึ่งเป็นไปตามแผนการฝึกอบรมที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด จำนวนรุ่นละ ๔ วัน เพื่อเพิ่มพูนทักษะด้านการถ่ายทอดความรู้และการจัดกระบวนการสัมมาชีพ และสามารถกลับไปทำหน้าที่เป็น “วิทยากรสัมมาชีพชุมชน” ในระดับหมู่บ้านได้อย่างมีคุณภาพ

๒. โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับจังหวัด :

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับจังหวัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างทีมปราชญ์ชุมชนตามประเภทอาชีพและวางแผนปฏิบัติการฝึกอบรมให้กับประชาชนในหมู่บ้าน

กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย ประชาชนชุมชนที่ได้รับการคัดเลือกในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงตามพื้นที่ความรับผิดชอบของยุทธศาสตร์ที่ ๑ และผ่านการอบรมหลักสูตร “วิทยากรผู้นำสัมมาชีพ” จำนวน ๒๓,๕๘๙ หมู่บ้านๆละ ๑ คน รวมทั้งสิ้น ๒๓,๕๘๙ คนโดยมีกรอบการเรียนรู้ตามตารางที่ ๑

ระยะเวลาดำเนินการ ไตรมาส ๑-๒ (ตุลาคม ๒๕๕๙-มีนาคม ๒๕๖๐) ดำเนินการ ๑ วัน

ตารางที่ ๑ กรอบการเรียนรู้การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับจังหวัด (๑ วัน)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กระบวนการ	สื่อ/อุปกรณ์	ข้อเสนอแนะ
๑. สร้างความรู้ความเข้าใจ การสร้างสัมมาชีพชุมชน	- เพื่อให้วิทยากรสัมมาชีพชุมชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสัมมาชีพชุมชน	- ชี้แจงแนวทางโครงการสร้างสัมมาชีพชุมชน - ให้ความรู้เรื่องสัมมาชีพชุมชน อธิบายความสำคัญของการสร้างสัมมาชีพชุมชนในประเด็นที่เกี่ยวข้อง <ul style="list-style-type: none"> ● ความเป็นมาของโครงการสร้างสัมมาชีพชุมชน ● ความสำคัญของการสร้างสัมมาชีพชุมชน ● กระบวนการสร้างสัมมาชีพชุมชน ● ฯลฯ 	- เอกสาร - Power Point	- ควรถาม/ตอบ เพื่อเน้นย้ำความเข้าใจ - ควรมุ่งเน้นการปรับกระบวนการคิด และทัศนคติที่ดีต่อการสร้างสัมมาชีพชุมชน

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กระบวนการ	สื่อ/ อุปกรณ์	ข้อเสนอแนะ
๒. ฝึกการวิเคราะห์สถานการณ์ความต้องการอาชีพของประชาชนในหมู่บ้าน	- เพื่อให้วิทยากรสัมมาชีพชุมชนมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการอาชีพของครัวเรือนเป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพในหมู่บ้าน ที่เชื่อมโยงกับสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจชุมชนและสอดคล้องกับศักยภาพและบริบทชุมชน	<p>- บรรยายให้เห็นความสำคัญ และความจำเป็นของการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการอาชีพของครัวเรือนเป้าหมายที่ ต้องการฝึกอาชีพในหมู่บ้าน และให้ข้อมูลสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจชุมชน ทิศทางการตลาดของ OTOP จังหวัดและ กิจกรรมของบริษัทประชารัฐรักสามัคคี (จังหวัด) จำกัด</p> <p>- ฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการอาชีพของครัวเรือนเป้าหมายที่ ต้องการฝึกอาชีพจากแบบความต้องการฝึกอาชีพของคอนในชุมชนที่ได้สำรวจไว้แล้ว โดย</p> <ul style="list-style-type: none"> ● การจัดกลุ่มความต้องการอาชีพ ● การวิเคราะห์ทิศทางการตลาดของอาชีพที่จะก่อให้เกิดรายได้เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการแนะนำอาชีพแก่ครัวเรือนเป้าหมายที่ ต้องการฝึกอาชีพ 	<p>- เอกสาร</p> <p>- Power Point</p> <p>- ตัวอย่างอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพที่ประสบความสำเร็จเหมาะสมกับพื้นที่</p>	<p>- ควรถาม/ตอบ เพื่อเน้นย้ำความเข้าใจ</p> <p>- ควรฝึกการวิเคราะห์อาชีพที่เชื่อมโยงกับตลาด,สร้างผลผลิต สร้างผลิตภัณฑ์เข้าสู่ระบบOTOP และการดำเนินงานของบริษัทประชารัฐรักสามัคคี (จังหวัด) จำกัด</p>

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กระบวนการ	สื่อ/อุปกรณ์	ข้อเสนอแนะ
๓. จัดกลุ่มวิทยากรสัมมาชีพชุมชนตามประเภทอาชีพ	- เพื่อจัดกลุ่มประเภทอาชีพของวิทยากรสัมมาชีพชุมชนสำหรับใช้สนับสนุนการสร้างสัมมาชีพชุมชน	- รวบรวม วิเคราะห์ แยกแยะ และจัดกลุ่มประเภทอาชีพของวิทยากรสัมมาชีพชุมชน - จัดทำทะเบียนวิทยากรสัมมาชีพชุมชนตามประเภทอาชีพ	- เอกสาร - Power Point - กระดาษฟลิปชาร์ต - ปากกาเคมี - เทปกาว - บัตรคำ	- ควรถาม/ตอบ เพื่อเน้นย้ำความเข้าใจ - มอบทะเบียนฯ ให้กับกลุ่มเป้าหมายสำหรับใช้ประโยชน์ในการเสริมทีมฝึกออาชีพให้กับครัวเรือนในแต่ละหมู่บ้าน
๔. จัดทำแผนปฏิบัติการโครงการเตรียมความพร้อมทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้านและโครงการส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน	- เพื่อให้วิทยากรสัมมาชีพชุมชนจัดทำแผนปฏิบัติการโครงการเตรียมความพร้อมทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้านและโครงการส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน	- ชี้แจงทำความเข้าใจการดำเนินโครงการเตรียมความพร้อมทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้านและโครงการส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน - วิทยากรสัมมาชีพชุมชนจัดทำแผนปฏิบัติการ และแนวทางการดำเนินงานทั้ง ๒ โครงการ	- แบบฟอร์มแผนปฏิบัติการ - กระดาษฟลิปชาร์ต - ปากกาเคมี - เทปกาว	- ควรถาม/ตอบ เพื่อเน้นย้ำความเข้าใจ

เงื่อนไข : ๑) โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับจังหวัด ให้ดำเนินการเมื่อกลุ่มเป้าหมายผ่านการฝึกอบรมหลักสูตร “วิทยากรผู้นำสัมมาชีพ” ครบทั้งจังหวัดหรือครบทั้งอำเภอ (กรณีมีจำนวนกลุ่มเป้าหมายปริมาณมาก) โดยสามารถจัดประชุมเป็นรุ่นได้เพื่อให้กิจกรรมนี้เป็นจุดเชื่อมต่อการจัดการประชุมเตรียมความพร้อมที่วิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน

๒) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด จัดทำฐานข้อมูลวิทยากรสัมมาชีพชุมชนตามแบบฟอร์มที่กรมฯ กำหนด เพื่อนำไปสู่การต่อยอดการพัฒนาและการใช้ประโยชน์

๓. โครงการเตรียมความพร้อมที่วิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน :

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการประชุมเตรียมความพร้อมที่วิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างที่วิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้านให้มีความพร้อม สามารถจัดการฝึกอบรมอาชีพ ให้กับประชาชนในหมู่บ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย ประชาชนชุมชนในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงตามพื้นที่ความรับผิดชอบของยุทธศาสตร์ที่ ๑ การส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาคเกษตรและชนบท จำนวน ๒๓,๕๘๙ หมู่บ้าน ๗ ละ ๕ คน รวมทั้งสิ้น ๑๑๗,๙๔๕ คน

ระยะเวลาดำเนินการ ไตรมาส ๑-๒ (ตุลาคม ๒๕๕๙ - มีนาคม ๒๕๖๐) ดำเนินการหมู่บ้านละ ๓ วัน

ขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๓.๑ ดำเนินการร่วมกับวิทยากรผู้นำสัมมาชีพหมู่บ้านละ ๑ คน ที่ผ่านการอบรมหลักสูตร “วิทยากรผู้นำสัมมาชีพ” คัดเลือกประชาชนเพิ่มเติมอีกหมู่บ้านละ ๔ คน เพื่อร่วมทำหน้าที่เป็นที่วิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน ๗ ละ ๕ คน โดยคัดเลือกจากฐานข้อมูลตามแบบสำรวจประชาชนหรือผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้รวบรวมส่งให้กรมฯ เรียบร้อยแล้ว หรือหากมีการเปลี่ยนแปลง ขอให้ปรับปรุงแก้ไขฐานข้อมูลและจัดส่งให้กรมฯ ทราบตามแบบทะเบียนข้อมูลที่วิทยากรสัมมาชีพชุมชน

๓.๒ ประชุมปรึกษาหารือเพื่อวางแผน ออกแบบ วิธีการจัดประชุมฯ โดยมีเนื้อหาที่สำคัญในการประชุมเพื่อพัฒนาความรู้ เสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการทำหน้าที่เป็นที่วิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน ในการเตรียมความพร้อมให้กับครัวเรือนเป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพต่อไปซึ่งมีการอบรมเรียนรู้ ตามตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ กรอบการเรียนรู้การเตรียมความพร้อมทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน (๓วัน)

ทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้านประชุมเตรียมความพร้อมตามกรอบการเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีทีมเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภอ ทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับอำเภอและหน่วยงานภาคีพัฒนาที่เกี่ยวข้องเข้าร่วม

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กระบวนการ	สื่อ/อุปกรณ์	ข้อเสนอแนะ
<p><u>วันที่ ๑-๒</u></p> <p>๑. สร้างความรู้ ความเข้าใจการสร้างความสัมมาชีพชุมชน</p>	<p>- เพื่อให้ทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสัมมาชีพชุมชน</p>	<p>- ชี้แจงแนวทางโครงการสร้างสัมมาชีพชุมชน</p> <p>- ให้ความรู้เรื่องสัมมาชีพชุมชน อธิบายความสำคัญของการสร้างสัมมาชีพชุมชนในประเด็นที่เกี่ยวข้อง</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ความเป็นมาของโครงการสร้างสัมมาชีพชุมชน ● ความสำคัญของการสร้างสัมมาชีพชุมชน ● กระบวนการสร้างสัมมาชีพชุมชน ● ฯลฯ 	<p>- เอกสาร</p> <p>- Power Point</p>	<p>- ควรถาม/ตอบ เพื่อเน้นย้ำความเข้าใจ</p> <p>- ควรมุ่งเน้นการปรับกระบวนการคิด และทัศนคติที่ดีต่อการสร้างสัมมาชีพชุมชน</p>

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กระบวนการ	สื่อ/อุปกรณ์	ข้อเสนอแนะ
๒. สร้างทีมวิทยากร วิทยากร สัมมาชีพ ชุมชนระดับ หมู่บ้าน	- เพื่อให้ทีมวิทยากร สัมมาชีพ ชุมชนระดับ หมู่บ้าน ขับเคลื่อนการ ส่งเสริมการ สร้างสัมมาชีพ ชุมชนในระดับ หมู่บ้านได้ อย่างมี ประสิทธิภาพ ประสบ ผลสำเร็จอย่าง เป็นรูปธรรม	- ถ่ายทอดความรู้ เทคนิค ของการเป็นวิทยากรผู้นำ สัมมาชีพ โดยปราชญ์ ชุมชนที่ผ่านการอบรม หลักสูตร “วิทยากรผู้นำ สัมมาชีพ” จากศูนย์ศึกษา และพัฒนาชุมชน - จัดทีมวิทยากรสัมมาชีพ ชุมชนระดับหมู่บ้าน พร้อมมอบหมายภารกิจ หน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน กำกับและ ติดตามครัวเรือนเป้าหมาย ที่ผ่านการอบรมอาชีพ ซึ่ง เรียกว่า “ครัวเรือน สัมมาชีพชุมชน” โดย ๑ หมู่บ้านให้แบ่งสัดส่วนของ ทีมวิทยากรสัมมาชีพ ชุมชน ๑ คน ต่อ ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน ๔ ครัวเรือน - ทบทวนและจัดทำ แผนปฏิบัติการฝึกอบรม อาชีพและส่งเสริม สนับสนุน กำกับและ ติดตามครัวเรือนเป้าหมาย ที่ผ่านการอบรมอาชีพ ซึ่ง เรียกว่า “ครัวเรือน สัมมาชีพชุมชน”	- เอกสาร - แบบฟอร์ม แผนปฏิบัติการ การ - Power Point - กระดาษ ฟลิปชาร์ต - ปากกาเคมี - เทปกาว	- ควรถาม/ตอบ เพื่อเน้นย้ำความ เข้าใจ - ควรสนับสนุน การเตรียม ประเด็น/เนื้อหา การถ่ายทอด ความรู้ของ ปราชญ์ชุมชนที่ ผ่านการอบรม - จัดทำ แผนปฏิบัติการ ตามแบบฟอร์ม ที่กรมฯ กำหนด

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กระบวนการ	สื่อ/อุปกรณ์	ข้อเสนอแนะ
๓. การวิเคราะห์สถานการณ์ความต้องการอาชีพของครัวเรือนเป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพ	- เพื่อให้มีข้อมูลอาชีพที่สร้างรายได้และตรงกับความต้องการของครัวเรือนเป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพ	- ทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้านร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการอาชีพจากแบบความต้องการฝึกอาชีพของคนในชุมชนที่ได้สำรวจไว้แล้ว โดยจัดกลุ่มความต้องการอาชีพแล้วจึงวิเคราะห์ให้เชื่อมโยงกับตลาด,สร้างผลผลิต สร้างผลิตภัณฑ์เข้าสู่ระบบOTOP และการดำเนินงานของบริษัทประชารัฐรักสามัคคี (จังหวัด) จำกัด - จัดเตรียมพื้นที่ฝึกอบรม พื้นที่ดูงาน วัสดุ/อุปกรณ์ การสร้างสัมมาชีพชุมชน	- แบบความต้องการฝึกอาชีพของคนในชุมชน - กระดาษ - ฟลิปชาร์ต - ปากกาเคมี - เทปกาว	- ควรวิเคราะห์เปรียบเทียบอาชีพเดิมกับอาชีพใหม่หรือที่พัฒนาขึ้นว่ามีโอกาสสร้างรายได้เพิ่มขึ้น - ผลจากการวิเคราะห์จะเป็นข้อมูลแนะนำเพื่อการตัดสินใจคัดเลือกอาชีพเพื่อการฝึกอบรมของทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กระบวนการ	สื่อ/ อุปกรณ์	ข้อเสนอแนะ
<p>วันที่ ๓</p> <p>การเตรียมความพร้อมครัวเรือนเป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพ</p>	<p>- เพื่อให้ครัวเรือนเป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพมีความรู้ความเข้าใจและสามารถฝึกอาชีพได้</p> <p>บรรลุผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม</p>	<p>- ทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้านลงพื้นที่เยี่ยมเยียนครัวเรือนเป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพทั้ง ๒๐ ครัวเรือน โดยแบ่งตามสัดส่วนของทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน ๑ คน ต่อ ๔ ครัวเรือน เป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพ เพื่อ</p> <p>๑) ให้ความรู้เรื่องสัมมาชีพชุมชน อธิบายความสำคัญของการสร้างสัมมาชีพชุมชนในประเด็นที่เกี่ยวข้อง</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ความเป็นมาของโครงการสร้างสัมมาชีพชุมชน ● ความสำคัญของการสร้างสัมมาชีพชุมชน ● กระบวนการสร้างสัมมาชีพชุมชนที่เกี่ยวข้อง <p>๒) ทบทวนความต้องการของครัวเรือนเป้าหมายว่า ยังคงมีความสนใจหรือต้องการฝึกอาชีพ หรือ เปลี่ยนแปลงอาชีพหรือไม่ ซึ่งกรณีที่ไม่ต้องการฝึกอาชีพให้ทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้านหาครัวเรือนอื่นทดแทน หรือต้องการเปลี่ยนอาชีพให้เปลี่ยนอาชีพตามคำแนะนำของทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้านได้</p> <p>๓) แจกวันฝึกอบรมอาชีพ พร้อมทำข้อตกลงร่วมกัน ระหว่างทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้านและครัวเรือนเป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพ</p> <p>๔) กรอกข้อมูลในแบบฟอร์มการติดตามครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน</p> <p>๕) ประสานกับสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ เพื่อจัดเตรียมวัสดุสนับสนุนการฝึกอาชีพก่อนเริ่มการอบรมโครงการส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน (จำนวน ๕ วัน)</p>	<p>- แบบติดตามครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน</p>	<p>- ทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้านควรมุ่งเน้นการให้ข้อมูลอาชีพที่ผ่านการบวนการวิเคราะห์มาแล้วเมื่อวันที่ ๒ ของโครงการนี้</p>

เงื่อนไข : ๑) โครงการเตรียมความพร้อมทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้านให้ดำเนินการหลังจากปราชญ์ชุมชนหมู่บ้านละ ๑ คนผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับจังหวัดเรียบร้อยแล้วเพื่อให้กิจกรรมนี้เป็นจุดเชื่อมต่อกระบวนการส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน

๒) จัดทำฐานข้อมูลทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนตามแบบฟอร์มที่กรมฯ กำหนด เพื่อการนำไปสู่การต่อยอดการพัฒนาและการใช้ประโยชน์

๔. โครงการส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน :

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอส่งเสริมและสนับสนุนการส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพชุมชนแก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายผู้แทนครัวเรือนเป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงตามพื้นที่ยุทธศาสตร์ที่ ๑ จำนวน ๒๓,๕๘๙ หมู่บ้านๆ ละ ๒๐ คน รวมทั้งสิ้น ๔๗๑,๗๘๐ คน โดยเน้นผู้แทนครัวเรือนยากจนตามเกณฑ์ จปฐ. เป็นกลุ่มเป้าหมายแรก

ระยะเวลาดำเนินการ ไตรมาสที่ ๑-๒ (ตุลาคม ๒๕๕๙ - มีนาคม ๒๕๖๐) ดำเนินการหมู่บ้านละ ๕ วัน
ขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๔.๑ ทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน จำนวน ๕ คน ดำเนินการจัดฝึกอบรมสัมมาชีพชุมชนรายหมู่บ้านตามแผนปฏิบัติการที่กำหนด โดยมีทีมเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภอ และภาคีการพัฒนาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมให้การสนับสนุนโดยมีกรอบการเรียนรู้ ตามตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓ กรอบการเรียนรู้การส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน (๕ วัน)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กระบวนการ	สื่อ/อุปกรณ์	ข้อเสนอแนะ
<p>วันที่ ๑-๓ สร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องอาชีพที่ต้องการเรียนรู้ (ความรู้ทางวิชาการ/ ทฤษฎีและการสาธิตอาชีพในเบื้องต้น)</p>	<p>- เพื่อให้ครัวเรือนเป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติอาชีพได้อย่างถูกต้อง</p>	<p>- วิทยากรสัมมาชีพชุมชนผู้เป็นเจ้าของอาชีพ ดำเนินการร่วมกับทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน บรรยายให้ข้อมูล ชี้ให้เห็นภาพความสำคัญของการทำอาชีพว่าให้ประโยชน์อย่างไร เพื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจในการเรียนรู้ แล้วจึงอธิบายให้ข้อมูลการประกอบอาชีพอย่างละเอียดในทุกขั้นตอน</p> <p>ตัวอย่างเช่น อาชีพการปลูกมะนาวในวงบ่อ มีสาระความรู้ที่ต้องเรียนรู้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● การเลือกพันธุ์มะนาว ● ความรู้เรื่องดิน ที่เหมาะสมกับมะนาว ● ขั้นตอนการปลูก การดูแลรักษา ● การทำปุ๋ยที่เหมาะสมกับมะนาว ● การตอนกิ่งมะนาว ฯลฯ <p>ทั้งนี้ การอธิบายควรมีตัวอย่างของจริงประกอบการอธิบายให้ข้อมูลหรือมีการสาธิตไปพร้อมกับการให้ข้อมูล</p>	<p>- เอกสาร/สื่อความรู้ในเรื่องอาชีพ</p> <p>- กระดาษฟลิปชาร์ต</p> <p>- ปากกาเคมี</p> <p>- เทปกาว</p> <p>- วัสดุพืช/สัตว์เป็นของจริงที่นำมาประกอบการสาธิต</p>	<p>- ควรถาม/ตอบเพื่อเน้นย้ำความเข้าใจ</p> <p>- ควรมุ่งเน้นการปรับกระบวนการคิดและทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพชุมชน</p> <p>- ทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนการสร้างสัมมาชีพชุมชนระดับอำเภอ ควรติดตามและให้กำลังใจในการฝึกอาชีพ</p>

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กระบวนการ	สื่อ/อุปกรณ์	ข้อเสนอแนะ
<p><u>วันที่ ๔</u> ศึกษา ดูงาน เพิ่มพูน ความรู้</p>	<p>- เพื่อให้ครัวเรือน เป้าหมายที่ ต้องการฝึกอาชีพ มีความรู้ ความเข้าใจ และมี แรงจูงใจต่อการ ปฏิบัติอาชีพ ภายในครัวเรือน เพิ่มมากขึ้น</p>	<p>- ผู้แทนครัวเรือนเป้าหมายที่ ต้องการฝึกอาชีพทั้ง ๒๐ คน (ครัวเรือนละ ๑ คน) เดินทาง ไปศึกษาดูงานเพิ่มพูนความรู้ และสร้างแรงจูงใจด้าน อาชีพ ณ หมู่บ้านเศรษฐกิจ พอเพียงหรือศูนย์เรียนรู้ ชุมชนหรือบ้านปราชญ์ ชุมชนที่กำหนด</p>	<p>- เอกสาร/สื่อ ความรู้ใน เรื่องอาชีพ - กระดาษ ฟลิปชาร์ต - ปากกาเคมี - เทปกาว - กิจกรรม อาชีพจริงใน ที่ดูงาน</p>	<p>- ควรถาม/ตอบ เพื่อเน้นย้ำความ เข้าใจ - ควรมุ่งเน้นการ ปรับ กระบวนการคิด และทัศนคติที่ดี ต่อการประกอบ อาชีพตาม แนวทาง สัมมาชีพชุมชน</p>
<p><u>วันที่ ๕</u> ฝึกปฏิบัติ ภายใน ครัวเรือน เป้าหมาย ที่ต้องการ ฝึกอาชีพ</p>	<p>- เพื่อให้ผู้แทน ครัวเรือนเป้าหมาย ที่ต้องการฝึกอาชีพ สามารถปฏิบัติ อาชีพได้อย่าง ถูกต้อง เป็น รูปธรรม</p>	<p>- ทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชน ระดับหมู่บ้านดูแลการฝึก ปฏิบัติอาชีพ ณ บ้านครัวเรือนที่ต้องการ ฝึกอาชีพ คนละ ๔ ครัวเรือน - ผู้แทนครัวเรือนเป้าหมายที่ ต้องการฝึกอาชีพทั้ง ๒๐ ครัวเรือน ดำเนินการฝึก ปฏิบัติอาชีพ ณ บ้านของ ตนเอง โดยมีทีมวิทยากร สัมมาชีพชุมชนระดับ หมู่บ้าน ให้การสนับสนุนใน การฝึกปฏิบัติฯ (สำหรับกรณีทำเป็นกลุ่ม ก็ อาจรวมกลุ่มปฏิบัติจริงในที่ ที่กลุ่มกำหนด)</p>	<p>- วัสดุ ประกอบ อาชีพจริงที่ สำนักงาน พัฒนาชุมชน อำเภอ สนับสนุนให้ ครัวเรือน สัมมาชีพ ชุมชน เป้าหมาย</p>	<p>- ทีมวิทยากร สัมมาชีพชุมชน ระดับหมู่บ้าน ควรให้ คำแนะนำ และ ให้กำลังใจ</p>

๔.๒ เมื่อดำเนินการตามกรอบการเรียนรู้เสร็จเรียบร้อยแล้ว ทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน ดำเนินการ ดังนี้

๔.๒.๑ ส่งเสริม ติดตามสนับสนุน และกำกับให้ ๒๐ ครัวเรือนสามารถนำความรู้จากการฝึกอบรมไปประกอบอาชีพ ให้ก่อเกิดเป็นอาชีพและมีรายได้หรือลดรายจ่ายได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีการรายงานผลการติดตามในแบบฟอร์มการติดตามครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนที่กำหนดรวบรวมไว้เป็นหลักฐาน เพื่อรองรับการติดตามของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภอ และทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพระดับอำเภอ/จังหวัด และประเทศ

๔.๒.๒ สนับสนุนให้ชุมชนจัดระบบบริหารการจัดการเงินทุนประกอบอาชีพ เพื่อให้ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนรวมกลุ่ม สามารถประกอบอาชีพได้อย่างต่อเนื่องตามแนวทางในเอกสารเกื้อกูล ๒ (จัดพิมพ์โดยกรมการพัฒนาชุมชน มิถุนายน ๒๕๕๙)

เงื่อนไข : ๑) โครงการส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้านให้ดำเนินการหลังจากดำเนินโครงการเตรียมความพร้อมทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้านเรียบร้อยแล้ว

๒) การคัดเลือกครัวเรือนเป้าหมายที่เข้าร่วมฝึกอาชีพให้พิจารณาจากทะเบียนครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เป็นอันดับแรกและจากแบบสำรวจความต้องการฝึกอาชีพของคนในชุมชนที่สมัครใจและตั้งใจฝึกอาชีพเพื่อประกอบอาชีพนั้นให้เกิดรายได้ จำนวนหมู่บ้านละ ๒๐ครัวเรือน (ครัวเรือนละ ๑ คน) โดยดำเนินการคัดเลือกให้แล้วเสร็จในช่วง ๓ วันของโครงการเตรียมความพร้อมทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน หากมีการเปลี่ยนแปลง ขอให้ปรับปรุงแก้ไขฐานข้อมูลและจัดส่งให้กรมฯ ทราบแบบทะเบียนข้อมูลครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนซึ่งทั้ง ๒๐ ครัวเรือนต้องมีการดำเนินงานจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ในปี ๒๕๖๐ เนื่องจากต้องใช้ข้อมูลรายได้เฉลี่ยเป็นฐานในการวัดผลตามตัวชี้วัดงบประมาณในเดือนกันยายน ๒๕๖๐

๓) การวิเคราะห์ประเภทอาชีพเพื่อฝึกอบรมและกำหนดสถานที่ศึกษาดูงานโดยดำเนินการให้แล้วเสร็จในช่วง ๓ วันของโครงการเตรียมความพร้อมทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน ทั้งนี้ให้พิจารณาศักยภาพของชุมชนว่าเป็นอาชีพที่จะสำเร็จได้สามารถสร้างรายได้จริง ซึ่งต้องเชื่อมโยงกับการตลาดจากข้อมูลเวทีประชุมเชิงปฏิบัติการวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับจังหวัด และเวทีการเตรียมความพร้อมทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้านกรณีวิทยากรสัมมาชีพชุมชนในหมู่บ้านไม่มีความรู้ในเรื่องที่ครัวเรือนเป้าหมายต้องการฝึกอาชีพให้พิจารณาคัดเลือกจากทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน หรือประสานขอรับการสนับสนุนจากวิทยากรสัมมาชีพชุมชนที่จังหวัดได้จัดกลุ่มประเภทอาชีพไว้ และในการศึกษาดูงานให้เน้นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ หรือศูนย์เรียนรู้ชุมชน หรือบ้านปราชญ์ชุมชนในอำเภอเดียวกัน

เงื่อนไข : ตัวอย่างลักษณะอาชีพ อาจเป็นอาชีพหลัก อาชีพเสริม หรือ อาชีพใหม่ ก็ได้ ตัวอย่างการสร้างสัมมาชีพชุมชน เช่น การปลูกผักออร์แกนิกส์ ปศุสัตว์ปลอดภัย แปรรูปผลผลิต หรือ หัตถกรรม เป็นต้น

๔) จัดทำฐานข้อมูลครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน ตามแบบฟอร์มที่กรมฯ กำหนด เพื่อการนำไปสู่การต่อยอดการพัฒนา และการใช้ประโยชน์

๕) ทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้านต้องรวบรวมข้อมูล และประสานสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจัดซื้อวัสดุฝึกอาชีพเพื่อดำเนินการสนับสนุนการฝึกอาชีพ ให้ครัวเรือนเป้าหมายนำไปฝึกอาชีพได้จริง ก่อนเริ่มดำเนินการฝึกอบรม

๖) กรณีงบประมาณไม่เพียงพอหรือต้องการรวมทำเป็นลักษณะกลุ่ม ก็ให้ดำเนินการฝึกปฏิบัติในรูปของกลุ่ม

๗) ทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน ต้องติดตามเยี่ยมเยียน และรายงานผลการประกอบอาชีพตามแบบฟอร์มการติดตามครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน รวมทั้งประสานประชาสัมพันธ์ให้ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนเข้าถึงแหล่งทุนและการตลาด

๕. โครงการสนับสนุนการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพ :

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ดำเนินการสนับสนุนการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ครัวเรือนสัมมาชีพที่ผ่านการพัฒนามีการรวมกลุ่มจัดตั้งและพัฒนาเป็นกลุ่มอาชีพที่ก่อให้เกิดรายได้

กลุ่มเป้าหมาย ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงตามพื้นที่ยุทธศาสตร์ที่ ๑ จำนวน ๒๓,๕๘๙ หมู่บ้าน ที่เลือกอาชีพเดียวกันหรือประเภทอาชีพเดียวกันและที่ผ่านการฝึกปฏิบัติอาชีพในระดับหมู่บ้านนำผลจากการฝึกปฏิบัติอาชีพไปประกอบอาชีพได้อย่างต่อเนื่อง จำนวน ๒,๓๖๐ กลุ่ม (๑๐ % ของจำนวนหมู่บ้านเป้าหมาย)

ระยะเวลาดำเนินการ ไตรมาส ๓ - ๔ (เมษายน - กันยายน ๒๕๖๐) **ดำเนินการอำเภอละ ๑ วัน**

ขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๕.๑ ร่วมกับทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับอำเภอ ประชุมหารือเพื่อคัดเลือกหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงตามพื้นที่ความรับผิดชอบของยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพื่อดำเนินการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพชุมชนตามเป้าหมายที่กรมฯ กำหนดซึ่งมีหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกที่สำคัญ ดังนี้

๑) มีครัวเรือนในหมู่บ้านตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ (๒๓,๕๘๙ หมู่บ้าน) ตั้งแต่ ๕ ครัวเรือนขึ้นไป ซึ่งผ่านการส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน จำนวน ๕ วันที่มีการประกอบอาชีพเดียวกันหรือประเภทอาชีพเดียวกันมาร่วมกันดำเนินการ

๒) อาชีพตามข้อ ๑) มีโอกาสที่จะสำเร็จได้สามารถสร้างรายได้จริง และมีความเชื่อมโยงกับการตลาดตามข้อมูลและแผนของจังหวัด

๓) เป็นกลุ่มอาชีพที่จัดตั้งขึ้นใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพและสร้างรายได้

๕.๒ ดำเนินการประชุมสนับสนุนการจัดตั้งและพัฒนา กลุ่มอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพชุมชน จำนวน ๑ วัน ซึ่งมีกรอบการเรียนรู้ ตามตารางที่ ๔

ตารางที่ ๔ กรอบการเรียนรู้การจัดตั้งและพัฒนา กลุ่มอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพชุมชน(๑ วัน)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กระบวนการ	สื่อ/อุปกรณ์	ข้อเสนอแนะ
๑. สร้างความรู้ ความเข้าใจในเรื่องกระบวนการจัดตั้งและพัฒนา กลุ่มอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพชุมชน	- เพื่อให้ผู้แทนครัวเรือนเป้าหมายที่ ต้องการฝึกอาชีพมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถดำเนินการ ตามกระบวนการจัดตั้งและพัฒนา กลุ่มอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพชุมชน ได้	- สำนักงานพัฒนาชุมชน อำนวยการร่วมกับทีมสนับสนุน การขับเคลื่อนสัมมาชีพ ระดับอำเภอ และกลุ่มเป้าหมายร่วมกันค้นหา แนวทางการจัดตั้งและ พัฒนากลุ่มอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพชุมชน โดยใช้หลักการ ๔ ก (กรรมกร/กตিকা/กองทุน/กิจกรรม) โดยเชื่อมโยงกับตลาด,สร้างผลผลิต สร้างผลิตภัณฑ์เข้าสู่ระบบOTOP และการดำเนินงานของบริษัท ประชาธิปไตยรักสามัคคี (จังหวัด) จำกัด	- เอกสาร - Power Point	- ควรถาม/ตอบ เพื่อเน้นย้ำความเข้าใจ

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กระบวนการ	สื่อ/อุปกรณ์	ข้อเสนอแนะ
๒. จัดทำแผนปฏิบัติการการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพชุมชน	- เพื่อให้ผู้แทนครัวเรือนเป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพสามารถดำเนินการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพชุมชนตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดได้	- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอร่วมกับทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพระดับอำเภอ ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เข้าประชุมจัดทำแผนปฏิบัติการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพชุมชน พร้อมแบ่งภารกิจหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุน กำกับและติดตาม - สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสนับสนุนวัสดุ/อุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดตั้งกลุ่มอาชีพตามโครงการ	- เอกสาร - กระดาษฟลิปชาร์ต - ปากกาเคมี - เทปกา - ข้อมูลกลุ่ม/องค์กรที่ให้การสนับสนุนกลุ่มได้	

๕.๓ ดำเนินการจดทะเบียนกลุ่มอาชีพกับสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๔ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอร่วมกับทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพระดับอำเภอ หรือประชารัฐตำบล สนับสนุนให้ชุมชนจัดระบบบริหารการจัดการเงินทุนประกอบอาชีพ เพื่อให้กลุ่มสามารถประกอบอาชีพได้อย่างต่อเนื่องตามแนวทางในเอกสารกึ่งอูกล ๒ (จัดพิมพ์โดยกรมการพัฒนาชุมชน มิถุนายน ๒๕๕๙)

เงื่อนไข : ๑) กิจกรรมการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพชุมชน ให้ดำเนินการหลังจากโครงการส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้านเรียบร้อยแล้ว กิจกรรมนี้จะเป็นจุดเชื่อมต่อการส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้านที่ยกระดับ/ต่อยอดสู่การเป็นกลุ่มอาชีพ

๒) จัดทำฐานข้อมูลกลุ่มอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพชุมชนที่จัดตั้งขึ้นตามแบบฟอร์มที่กำหนด เพื่อนำไปใช้ในการต่อยอดการพัฒนาและอื่น ๆ

ส่วนที่ ๓

การสนับสนุนการสร้างสัมมาชีพชุมชน

การสนับสนุนการสร้างสัมมาชีพชุมชน โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็งของรัฐบาล ซึ่งตอบสนองนโยบายรัฐบาลเรื่อง การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและการสร้างโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐ โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงาน จำนวน ๒๓,๕๘๙ หมู่บ้าน จากพื้นที่หมู่บ้านเป้าหมายยุทธศาสตร์ที่ ๑ โดยกรมฯ ได้กำหนดให้องค์กรสำคัญ ๔ องค์กรทั้งในระดับประเทศ จังหวัด และอำเภอ ทำหน้าที่เป็นที่สนับสนุนการสร้างสัมมาชีพชุมชน ได้แก่ คณะกรรมการบริหารสำนักงานกลางศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนหรือคณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับจังหวัด (ศอช.จ)/ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับอำเภอ (ศอช.อ.)/ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) สมาคมผู้นำสตรีพัฒนาชุมชนไทยหรือคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด (กพสจ.)/คณะกรรมการพัฒนาสตรีอำเภอ (กพสอ.)/คณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล (กพสต.) สมาคมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนไทยหรือคณะกรรมการชมรมอาสาพัฒนาชุมชนระดับจังหวัด/อำเภอ และสมาคมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตหรือคณะกรรมการเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตระดับจังหวัด/อำเภอหรือผู้แทนคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยดำเนินการโครงการสนับสนุน จำนวน ๓ โครงการ ดังนี้

๑. โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการที่สนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับประเทศ

สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการที่สนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับประเทศโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้นำเครือข่ายองค์กรชุมชนระดับประเทศ มีความรู้ ความเข้าใจการดำเนินงานสัมมาชีพชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรมสัมมาชีพชุมชนได้

กลุ่มเป้าหมาย

- ประชุมฯ ครั้งที่ ๑ สมาพันธ์องค์การพัฒนาชุมชน ๖ องค์กร ได้แก่ คณะกรรมการมูลนิธิร่มเกล้าเยาวชนในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร คณะกรรมการบริหารสำนักงานกลางศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน คณะกรรมการสมาคมผู้นำสตรีพัฒนาชุมชนไทย คณะกรรมการสมาคมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนไทย และคณะกรรมการสมาคมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต คณะกรรมการสมาคมผู้นำอาชีพก้าวหน้าพัฒนาชุมชน (สิงห์ทอง) และเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๐๐ คน

- ประชุมฯ ครั้งที่ ๒ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ คณะกรรมการบริหารสำนักงานกลางศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน และเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๓๐ คน
- ประชุมฯ ครั้งที่ ๓ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ คณะกรรมการสมาคมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนไทย และเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๓๐ คน
- ประชุมฯ ครั้งที่ ๔ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ คณะกรรมการสมาคมผู้นำสตรีพัฒนาชุมชนไทย และเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๔๐ คน

ระยะเวลาดำเนินการ

- ประชุมฯ ครั้งที่ ๑ ดำเนินการไตรมาส ๑ (ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๕๙)
- ประชุมฯ ครั้งที่ ๒-๔ ดำเนินการไตรมาส ๓ (เมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๐)
- ติดตามสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนในพื้นที่ ๔ ภาค ๆ ละ ๒ จังหวัด ไตรมาส ๑ - ๓ (ตุลาคม ๒๕๕๙ - มีนาคม ๒๕๖๐)

ขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๑.๑ ครั้งที่ ๑ ประชุมเชิงปฏิบัติการเตรียมทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับประเทศ เพื่อสร้างความเข้าใจการร่วมเป็นทีมสนับสนุน ตามภารกิจที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- ๑) คณะกรรมการบริหารสำนักงานกลางศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน ทำหน้าที่บูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล เชื่อมโยงสู่แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาจังหวัด เพื่อสนับสนุนครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนและกลุ่มอาชีพ
- ๒) คณะกรรมการสมาคมผู้นำสตรีพัฒนาชุมชนไทย ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาอาชีพของครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน และคัดเลือกครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง
- ๓) คณะกรรมการสมาคมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนไทย ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน และการยกระดับครัวเรือนยากจนตามแนวทางสัมมาชีพชุมชน
- ๔) คณะกรรมการสมาคมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน และครัวเรือนยากจนให้สามารถเข้าถึงแหล่งทุนชุมชน

๑.๒ ติดตามสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนในพื้นที่ โดยผู้แทนทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับประเทศ และเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง

๑.๓ ครั้งที่ ๒ ประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการบริหารสำนักงานกลางศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน

๑.๔ ครั้งที่ ๓ ประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการสมาคมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนไทย

๑.๕ ครั้งที่ ๔ ประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการสมาคมผู้นำสตรีพัฒนาชุมชนไทย

๒. โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการที่สนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับจังหวัด

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการที่สนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับจังหวัดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้องค์กรที่เป็นที่สนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับจังหวัด สามารถเป็นกลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับจังหวัดได้

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๗๖ รุ่นๆ ละ ๕๐ คน (รวม ๓,๘๐๐ คน) โดย ๑ รุ่น ประกอบด้วย

๑. คณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด (กพสจ.) จำนวน ๑๒ คน
๒. คณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชนระดับจังหวัด (คอช.จ.) จำนวน ๑๔ คน
๓. คณะกรรมการชมรมอาสาพัฒนาชุมชนระดับจังหวัด จำนวน ๑๒ คน
๔. คณะกรรมการเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตระดับจังหวัด หรือ

ผู้แทนคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน ๑๒ คน

ระยะเวลาดำเนินการ

- ประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ระดับจังหวัด ดำเนินการไตรมาส ๑ (ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๕๙)
- การติดตามของที่สนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับจังหวัด อย่างน้อย ๒ ครั้ง และพิจารณาคัดเลือกครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง ดำเนินการไตรมาส ๓ (เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๐)
- ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพของครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง ดำเนินการไตรมาส ๓ (เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๐)

ขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๒.๑ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด จัดประชุมเชิงปฏิบัติการที่สนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชน ระดับจังหวัด (๔ องค์กร) จำนวน ๕๐ คน ระยะเวลา ๑ วัน เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจการดำเนินงานสัมมาชีพชุมชน ในเรื่องการยกระดับครัวเรือนยากจน การบูรณาการแผนชุมชน และการเข้าถึงแหล่งทุนชุมชน รวมทั้งการสนับสนุนการดำเนินงานสัมมาชีพชุมชนระดับอำเภอ

๒.๒ กำหนดภารกิจองค์กรที่เป็นที่สนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับจังหวัดตามความเหมาะสม โดยเน้นการสนับสนุน ดังนี้

๑) คณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด (กพสจ.) สนับสนุนการพัฒนาอาชีพของครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน และเป็นแกนหลักในการคัดเลือกครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง

๒) คณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชนระดับจังหวัด (คอช.จ.) สนับสนุนการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล และการเชื่อมโยงแผนท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนและกลุ่มอาชีพ

๓) คณะกรรมการชมรมอาสาพัฒนาชุมชนระดับจังหวัด สนับสนุนการดำเนินงานของทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน และการยกระดับครัวเรือนยากจนตามแนวทางสัมมาชีพชุมชน

๔) คณะกรรมการเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตระดับจังหวัด หรือผู้แทนคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต สนับสนุนครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน และครัวเรือนยากจนให้สามารถเข้าถึงแหล่งทุนชุมชน

๒.๓ จัดทำแผนปฏิบัติการขององค์กร ที่เป็นทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนในพื้นที่ตามความเหมาะสมของแต่ละจังหวัด

๒.๔ องค์กรที่เป็นทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนฯ ระดับจังหวัด ๔ องค์กร จัดประชุมเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้แก่คณะกรรมการฯ เพื่อกำหนดแนวทางและแผนปฏิบัติการสนับสนุนสัมมาชีพชุมชนขององค์กร

๒.๕ องค์กรที่เป็นทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับจังหวัด ๔ องค์กร ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯ

๒.๖ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ร่วมกับองค์กรที่เป็นทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับจังหวัดที่เกี่ยวข้อง พิจารณาคัดเลือกครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างจังหวัดละ ๑ ครัวเรือน

๒.๗ ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพของครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างจังหวัดละ ๑ ครัวเรือน

๒.๘ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด จัดส่งข้อมูลครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างของจังหวัดให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ซึ่งเป็นที่ตั้งของคณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค (กพสภ.) และให้ กพสภ. จัดส่งข้อมูลครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างให้ กพสภ. เพื่อคัดเลือกเป็นครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างระดับภาคๆ ละ ๓ ครัวเรือน เพื่อเข้ารับโล่รางวัลในส่วนกลาง

๓. โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับอำเภอ

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับอำเภอโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้องค์กรที่เป็นทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับอำเภอ สามารถเป็นกลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับอำเภอได้

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๘๗๘ รุ่นๆ ละ ๕๐ คน (รวม ๔๓,๙๐๐ คน) โดย ๑ รุ่น ประกอบด้วย

๑. คณะกรรมการพัฒนาสตรีอำเภอ (กพสอ.) จำนวน ๑๒ คน
๒. คณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับอำเภอ (ศอช.อ.) จำนวน ๑๔ คน
๓. คณะกรรมการชมรมอาสาพัฒนาชุมชนระดับอำเภอ จำนวน ๑๒ คน
๔. คณะกรรมการเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตระดับอำเภอ หรือผู้แทนคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน ๑๒ คน

ระยะเวลาดำเนินการ

- ประชุมเชิงปฏิบัติการทบทวนสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับอำเภอ ดำเนินการไตรมาส ๑ (ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๕๙) หลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ระดับจังหวัด
- การติดตามของทบทวนสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับอำเภอ อย่างน้อย ๒ ครั้ง ดำเนินการไตรมาส ๓ (เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๐)

ขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๓.๑ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการองค์กร ๔ องค์กร ที่เป็นทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับอำเภอ จำนวน ๕๐ คน ระยะเวลา ๑ วัน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจการดำเนินงานสัมมาชีพชุมชน ในเรื่องการยกระดับครัวเรือนยากจน การบูรณาการแผนชุมชน และการเข้าถึงแหล่งทุน รวมทั้งการสนับสนุนการดำเนินงานสัมมาชีพชุมชนระดับตำบล และหมู่บ้าน/ชุมชน

๓.๒ กำหนดภารกิจองค์กรที่เป็นทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับอำเภอตามความเหมาะสม โดยเน้นการสนับสนุน ดังนี้

๑) คณะกรรมการพัฒนาสตรีอำเภอ (กพสอ.) สนับสนุนการพัฒนาอาชีพของครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน และเป็นแกนหลักในการคัดเลือกครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง

๒) คณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับอำเภอ (ศอช.อ.) สนับสนุนการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล และการเชื่อมโยงแผนท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน และกลุ่มอาชีพ

๓) คณะกรรมการชมรมอาสาพัฒนาชุมชนระดับอำเภอ สนับสนุนการดำเนินงานของทีมนักวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน และการยกระดับครัวเรือนยากจนตามแนวทางสัมมาชีพชุมชน

๔) คณะกรรมการเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตระดับอำเภอ หรือผู้แทนคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต สนับสนุนครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน และครัวเรือนยากจนให้เข้าถึงแหล่งทุนชุมชน

๓.๓ จัดทำแผนปฏิบัติการขององค์กรที่เป็นทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนในระดับตำบล และหมู่บ้าน/ชุมชน ในเรื่องต่อไปนี้

- ๑) การบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล
- ๒) สนับสนุนครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน
- ๓) การเข้าถึงแหล่งทุนชุมชน
- ๔) การยกระดับครัวเรือนยากจน

๓.๔ องค์กรที่เป็นทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับอำเภอ ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯ

เงื่อนไข : เมื่อคณะกรรมการขององค์กร ๔ องค์กรที่เป็นทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนในแต่ละระดับ ซึ่งเป็นผู้แทนที่องค์กรได้ส่งเข้าร่วมการประชุมฯ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งได้ปรึกษาหารือร่วมกัน เพื่อกำหนดวิธีการส่งเสริม สนับสนุนการขับเคลื่อนการสร้างสัมมาชีพชุมชน ตามบทบาทภารกิจที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว นั้นให้ดำเนินการเพิ่มเติม ดังนี้

- จัดประชุมคณะกรรมการองค์กรในทุกระดับ โดยใช้การประชุมปกติขององค์กรที่ต้องมีการประชุมกันอยู่แล้ว เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสร้างการรับรู้ถึงวิธีการส่งเสริม สนับสนุนการขับเคลื่อนการสร้างสัมมาชีพชุมชน ตามบทบาทภารกิจที่เกี่ยวข้อง
- กำหนดแผนปฏิบัติการส่งเสริม สนับสนุนการขับเคลื่อนการสร้างสัมมาชีพชุมชนร่วมกัน
- กำหนดวิธีการติดตาม เพื่อเยี่ยมเยียน ส่งเสริม สนับสนุนการขับเคลื่อนการสร้างสัมมาชีพชุมชนในพื้นที่ร่วมกัน
- ขับเคลื่อนการทำงานตามแนวทางภาครัฐ เพื่อให้ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน และกลุ่มอาชีพ สามารถสร้างอาชีพและรายได้แก่ชุมชนตามเกณฑ์ที่กำหนด

ส่วนที่ ๔

การยกระดับต่อยอดการสร้างสัมมาชีพชุมชน

+ โครงการยกระดับต่อยอดการสร้างสัมมาชีพชุมชนดำเนินการเพื่อช่วยให้ทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนได้มีการพัฒนาภาวะผู้นำ ครัวร์เรือนสัมมาชีพชุมชน และกลุ่มอาชีพได้มีการพัฒนาอาชีพอย่างต่อเนื่อง โดยการประสานและสนับสนุนจากองค์กรภาคประชาชน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ดำเนินการ จำนวน ๗ โครงการดังนี้

๑. โครงการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล :

การบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบลเป็นบทบาทภารกิจหลักของศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ซึ่งเป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน พ.ศ.๒๕๕๑ โดยมีวัตถุประสงค์

- เพื่อส่งเสริมการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบลและการใช้ประโยชน์จากแผนชุมชนในการสร้างสัมมาชีพชุมชนที่มุ่งเน้นการบูรณาการปัญหา ความต้องการ จัดกลุ่มเพื่อสร้างน้ำหนัก ซึ่เข้าเพื่อสร้างความร่วมมือในการจัดการปัญหาและตอบสนองความต้องการ โดยมุ่งเน้นด้านการสร้างสัมมาชีพชุมชน
- เพื่อสนับสนุนให้คณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) เป็นกลไกหลักในการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล ที่เชื่อมโยงสู่แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาจังหวัดมุ่งเน้นการเพิ่มโอกาสเข้าถึงแหล่งงบประมาณที่สนับสนุนการยกระดับ/ต่อยอดการสร้างสัมมาชีพชุมชน ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย คณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) จำนวน ๖,๐๙๕ ตำบล ๆ ละอย่างน้อย ๒๐ คน โดยมีทีมปฏิบัติการตำบลหรือประชารัฐตำบลร่วมสนับสนุนการจัดเวทีประชาคมบูรณาการฯ

ระยะเวลาดำเนินการ ไตรมาส ๑ (ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๕๙) ตำบลละ ๑ วัน

ขั้นตอนการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล แบ่งเป็น ๓ ระยะ ดังนี้

■ ระยะที่ ๑ ก่อนดำเนินการ

๑.๑ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ดำเนินการกำหนดกลุ่มเป้าหมายและวางรูปแบบการจัดเวทีบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล เพื่อเชื่อมโยงกับแผนท้องถิ่นในการสนับสนุนการสร้างสัมมาชีพชุมชน

๑.๒ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ดำเนินการประชุมทีมปฏิบัติการตำบล และประธานคณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) เพื่อหารือวางแผนการจัดเวทีการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบลร่วมกัน โดยเฉพาะการเน้นย้ำถึงบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบที่สำคัญต่อการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล อาทิเช่น การเตรียมทีมวิทยากรกระบวนการและการประสานแผนงาน/โครงการเพื่อสนับสนุนการสร้างสัมมาชีพชุมชน เป็นต้น

๑.๓ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ดำเนินการประชุมคณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องที่สำคัญต่อการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล ดังนี้

๑.๓.๑ กระบวนการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล(ศอช.ต.ต้องรู้บทบาท หน้าที่ตนเอง และต้องรู้ว่าจะแสดงบทบาทอย่างไรต่อการดำเนินการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล และต้องรู้ที่มาของแผนชุมชน และแผนชุมชนระดับตำบล)

๑.๓.๒ การกำหนดแผนปฏิบัติการ

๑.๓.๓ สร้างความเข้าใจโครงสร้างเล่มแผนชุมชนระดับตำบล

๑.๓.๔ กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ

๑.๓.๕ การประสานหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนตามแนวทางประรัฐเข้าร่วมเวทีฯ เพื่อเชื่อมโยงแผนงาน/โครงการในการพัฒนาหมู่บ้าน/ตำบล

๑.๓.๖ การเตรียมข้อมูล อุปกรณ์ และเครื่องมือ เช่น ข้อมูล จปฐ. กชน๒๓ ข้อมูลทั่วไประดับตำบล และข้อมูลอื่นๆสุด อุปกรณ์ในการจัดเวทีประชาคม (ปากกาเคมี กระดาษฟลิปชาร์ท)

๑.๓.๗ การประสานขอรับแผนชุมชนจากทุกหมู่บ้าน/ชุมชน

๑.๓.๘ การประสานขอรับข้อมูลตำบลจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.๓.๙ ประสานขอรับข้อมูลต่างๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เกษตร สาธารณสุข กชน. ภาครัฐ และอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

๑.๔ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ส่งเสริมและสนับสนุนคณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ดำเนินการรวบรวมแผนชุมชน/หมู่บ้าน ให้ครบทุกหมู่บ้าน แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์จัดกลุ่มปัญหา/ความต้องการ จัดลำดับความสำคัญ จัดกลุ่มแผนงาน/โครงการ โดยขอให้เน้นย้ำในเรื่องการส่งเสริมอาชีพเป็นลำดับแรก เพื่อเป็นข้อมูลในการยกย่องการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล

๑.๕ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ส่งเสริมและสนับสนุนคณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ดำเนินการยกย่องการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบลตามแบบฟอร์มที่กำหนด โดยการจัดประชุมนำผลการวิเคราะห์แผนชุมชนจากทุก

หมู่บ้านมารวมกัน แล้วยกร่าง “แผนชุมชนระดับตำบล” ก่อนนำเสนอ เวทีบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล เพื่อเป็นการลดขั้นตอนในการทำงาน และทำให้ผลงาามีคุณภาพเพราะได้ผ่านกระบวนการถกกันรอมมาก่อน

๑.๖ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ส่งเสริมและสนับสนุนคณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ดำเนินการกำหนดและเตรียมดำเนินการประสานการจัดเวทีบูรณาการแผนฯ อาทิเช่น การกำหนดเวลาและสถานที่ดำเนินการจัดเวทีฯ และการมีหนังสือเชิญผู้เข้าร่วมเวทีตามแนวทางประชารัฐประกอบด้วย ผู้นำชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคีภาครัฐระดับตำบล และภาคเอกชน เป็นต้น

■ ระยะเวลาที่ ๒ ระหว่างดำเนินการ

๒.๑ แนะนำคณะกรรมการฯ/ทีมทำงานบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล

๒.๒ ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดเวทีบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล

๒.๓ ดำเนินการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบลที่มุ่งเน้นการสนับสนุนการสร้างสัมมาชีพชุมชนโดยมีวิธีการ ดังนี้

๒.๓.๑ วิทยากรกระบวนการทำหน้าที่กระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมเวที **ร่วมวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละหมู่บ้านวิเคราะห์สถานการณ์ตำบล เพื่อสังเคราะห์เป็นภาพรวมของตำบลด้วยเทคนิค SWOT หรือเทคนิคอื่นตามความเหมาะสม** โดยนำแผนชุมชนทุกหมู่บ้าน/ทุกชุมชนในตำบล มาวิเคราะห์ร่วมกัน โดยใช้เวทีประชาคมช่วยกันค้นหาว่า ตำบลมีปัญหาอะไรบ้าง มากหรือน้อย จำเป็นเร่งด่วนต้องแก้ไขขนาดไหน อย่างไร เป็นปัญหาที่เกิดจากปัจจัยในชุมชนเอง หรือเกิดจากปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่ในตำบล โดยนำข้อมูลทั้ง ๒ ประเภทมารวบรวมและประมวลผล ค้นหาศักยภาพของตำบล จากข้อมูลพื้นฐานของชุมชน และวิเคราะห์คุณภาพชีวิต รายรับ รายจ่าย เงินออม และหนี้สิน ในภาพรวมของตำบล จากข้อมูลพื้นฐานของครัวเรือน เช่น ข้อมูล จปฐ. ข้อมูล กชช.๒ค และข้อมูลบัญชีครัวเรือน ฯลฯ เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับรู้ปัญหาและหาแนวทางแก้ไขในภาพรวมของตำบลร่วมกันอย่างมีเป้าหมาย

๒.๓.๒ นำข้อมูลทั่วไป และข้อมูลที่เจาะลึกแต่ละด้าน เช่น ทุนชุมชนทั้งที่เป็นเงินและไม่เป็นเงิน ธุรกิจชุมชน วัฒนธรรมชุมชน สุขภาพคน ฯลฯ ของแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชน มารวบรวมเป็นข้อมูลระดับตำบล เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และข้อจำกัดของชุมชนให้มีความแม่นยำ ชัดเจน สามารถนำมากำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และทิศทางการพัฒนาชุมชนได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของตำบล สำหรับการวางแผนแก้ไขปัญหาเพื่อบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล มีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

๑) วิเคราะห์ชุมชน โดยนำข้อมูลพื้นฐานของชุมชนและข้อมูลพื้นฐานของครัวเรือน มาวิเคราะห์ เพื่อให้รู้ว่าในตำบลมีทรัพยากรอะไรบ้างที่จะส่งเสริมสัมมาชีพชุมชน หรือที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่ชุมชนต้องการแก้ไข

๒) การค้นหา โอกาส และแนวทางแก้ไขปัญหา สามารถใช้ข้อมูลพื้นฐานของครัวเรือน วิเคราะห์คุณภาพชีวิตในมิติต่าง ๆ เช่น เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ด้านการเรียนรู้ ด้านสุขภาพ ฯลฯ มาเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในตำบล โดยนำมาบูรณาการและจัดทำเป็นโครงการต่างๆ ตามประเด็นที่เป็นปัญหาร่วม

๓) การกำหนดเป้าหมายหรือวิสัยทัศน์ เป็นการกำหนดทิศทางของการพัฒนาตำบล ซึ่งมีทิศทางระยะสั้น ระยะกลาง หรือ ระยะยาว โดยใช้ข้อมูลในการค้นหาปัญหา สาเหตุ ความจำเป็น ความต้องการจัดลำดับและประเมินตนเอง และนำมากำหนดเป้าหมายหรือวิสัยทัศน์ของตำบล

๔) การกำหนดรายละเอียดการวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหา ประกอบด้วย การนำปัญหาที่ชุมชนส่วนใหญ่ได้รับความเดือดร้อนหรือผลกระทบในวงกว้าง มาเป็นประเด็นในการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล ฉะนั้นจะเห็นว่าการบูรณาการแผน มีใช้การนำเอาแผนของหมู่บ้าน/ชุมชน มารวมกันเท่านั้น

๕) จัดกลุ่มแผนงาน/โครงการ เพื่อแสวงหาแหล่งงบประมาณให้เหมาะสมกับแผนงาน/โครงการ ดังนั้น จึงต้องรู้ว่า แต่ละแผนงาน/โครงการ จะขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานใดหรือกำหนดหน่วยงานเจ้าภาพ เพื่อจะได้ประสานเชื่อมโยงกับผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยจัดกลุ่มแผนงาน/โครงการ เป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

➤ แผนงาน/โครงการที่ทำเองได้ เช่น การลดรายจ่ายในครัวเรือน ด้วยการปลูกผักสวนครัว ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น หรือลดต้นทุนการผลิต ด้วยการทำปุ๋ยหมัก เป็นต้น

➤ แผนที่ต้องทำร่วม เป็นแผนที่ต้องประสานขอรับความร่วมมือกับหลายภาคส่วนโดยมีการร่วมกันในด้านทรัพยากร คน หรือ เงิน เช่น โครงการดูแลสุขภาพชุมชน ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โครงการปลูกข้าวพันธุ์ดีร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ด้านการตลาดกับภาคเอกชนหรือบริษัทประชารัฐรักสามัคคีจังหวัด เป็นต้น

➤ แผนที่ต้องขอรับการสนับสนุน เป็นแผนที่ต้องมีการประสานเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะปัญหาที่ส่งผลกระทบในวงกว้างและเป็นปัญหาร่วมกันหลายพื้นที่ หากสามารถจัดหารายละเอียดต่างๆ ได้ครบถ้วน และสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ชัดเจน แผนงาน/โครงการดังกล่าวย่อมมีโอกาสได้รับการสนับสนุนสูงกว่า แผนงาน/โครงการที่ไม่ชัดเจน

๖) การจัดลำดับแผนงาน/โครงการ จัดโดยยึดหลักความสำคัญ ความจำเป็น หรือความสามารถในการแก้ไขปัญหาความต้องการของชุมชน ผ่านเวทีประชาคม โดย

ใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น การอภิปรายถึงความสำคัญของโครงการ การใช้เสียงส่วนใหญ่จากการโหวตออกเสียงสนับสนุนในเวทีประชาคม หรือการประเมินข้อมูลด้วยตารางวิเคราะห์คะแนนความสำคัญของแผนงาน/โครงการการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล จำเป็นต้องวิเคราะห์ทั้งปัญหา/อุปสรรค และโอกาสที่จะเกิดขึ้นรอบด้าน ทั้งนี้เพื่อให้ชุมชนสามารถแสวงหาความร่วมมือ และโอกาสในการขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นทางการและสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุนในทุกระดับ ฉะนั้นรูปแบบการนำเสนอแผนงาน/โครงการก็ควรจะทำให้สอดคล้องกับแหล่งงบประมาณ โดยจัดทำเป็นแผนงาน/โครงการ ซึ่งครอบคลุมทั้ง ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านความมั่นคงและความสงบ และด้านบริหารจัดการ พร้อมทั้งกำหนดผู้รับผิดชอบประสานแผนฯ ของแต่ละด้านและให้มีแผนงาน/โครงการด้านการส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพทั้งในระดับครัวเรือนและระดับกลุ่มในภาพรวมของตำบลที่ชัดเจน

๗) การยกร่างแผนชุมชนระดับตำบลเพื่อขอความเห็นชอบคือ การจัดทำร่างแผนชุมชนระดับตำบลตามมติที่ประชุมของเวทีบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล เพื่อนำเข้าสู่เวทีประชาพิจารณ์ในระดับตำบลอีกครั้งเพื่อให้ความเห็นชอบ และประกาศใช้ต่อไป

๘) จัดทำรูปเล่มแผนชุมชนระดับตำบลฉบับสมบูรณ์ จำนวน ๒ - ๔ เล่ม เพื่อส่งมอบให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ (อบต./เทศบาลตำบล) เพื่อนำไปบรรจุในข้อบัญญัติงบประมาณ ส่งให้อำเภอเพื่อประสานการปฏิบัติเก็บไว้ที่ตำบลหรือที่ทำการของศอช.ต. และอาจส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม ทั้งนี้ วิธีการส่งมอบควรกำหนดรูปแบบให้เป็นทางการ เช่น การยกทีมคณะทำงานไปส่งมอบในที่ประชุมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ (อบต./เทศบาลตำบล) ที่ประชุมอำเภอ หรือส่งมอบโดยตรงกับผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น โดยให้มีพยาน/สร้างความสำคัญในการส่งมอบ และให้คำนึงถึงแนวทางที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน

■ ระยะเวลาที่ ๓ หลังดำเนินการ

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ส่งเสริมและสนับสนุนคณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ดำเนินการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการประเมินผลสำเร็จของโครงการและการประชาสัมพันธ์ความก้าวหน้าในการดำเนินการอย่างต่อเนื่องทุกขั้นตอน เพื่อให้เกิดการรับรู้ทั้งแนวตั้ง แนวราบ และคืนกลับสู่ชุมชน

เงื่อนไข : ๑) โครงการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบลสามารถดำเนินการได้ทันทีในไตรมาสที่ ๑ โดยไม่ต้องรอให้ปราชญ์ชุมชนหมู่บ้านละ ๑ คนผ่านการอบรมตามหลักสูตร “วิทยากรผู้นำสัมมาชีพ” จากศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน ทั้ง ๑๑ แห่ง เพื่อให้กิจกรรมนี้เป็นจุดเชื่อมต่องบประมาณหรือการยกระดับ/ต่อยอดการพัฒนาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการสร้างสัมมาชีพชุมชนของแต่ละพื้นที่

๒) สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ จัดทำไฟล์เอกสารเล่มแผนชุมชนระดับตำบลแยกรายตำบล จัดส่งจังหวัด เพื่อรวบรวมจัดส่งให้กรมการพัฒนาชุมชนภายในเดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

๒. โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ :

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ดำเนินการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการพัฒนาหมู่บ้าน ให้มีระบบการบริหารจัดการชุมชนแบบบูรณาการที่เข้มแข็งในการสร้างสัมมาชีพชุมชน กลุ่มเป้าหมาย หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ความรับผิดชอบของยุทธศาสตร์ที่ ๑ ที่ผ่านการคัดเลือกอำเภอละ ๑ หมู่บ้าน รวม ๘๗๘ หมู่บ้าน

ระยะเวลา ดำเนินการในไตรมาสที่ ๓ (เมษายน – มิถุนายน ๒๕๖๐)

ขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๒.๑ คัดเลือกหมู่บ้านที่มีความพร้อมในการพัฒนาตนเอง เพื่อยกระดับเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ เฉลี่ยอำเภอละ ๑ หมู่บ้าน โดยยึดหลักเกณฑ์ ดังนี้

๒.๑.๑ เป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงที่อยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบของยุทธศาสตร์ที่ ๑

๒.๑.๒ เป็นหมู่บ้านที่มีศูนย์เรียนรู้และขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ชื่อเต็มคือศูนย์เรียนรู้ชุมชน) สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน และพัฒนา/ขยายผลหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

๒.๑.๓ ต้องไม่เป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบที่กรมการพัฒนาชุมชนสนับสนุนการดำเนินงาน ตั้งแต่ ปี ๒๕๕๒ – ๒๕๕๙ (ทั้งที่ดำเนินการโดยงบประมาณของกรมฯ งบประมาณของกระทรวงมหาดไทย และจากการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ และทุนชุมชน)

๒.๑.๔ มีที่มหาวิทยาลัยสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้านที่มีศักยภาพในการขับเคลื่อนการสร้างสัมมาชีพชุมชน

๒.๑.๕ เป็นหมู่บ้านที่มีการสร้างสัมมาชีพชุมชนที่ประสบความสำเร็จ คือ คราวเรือนสัมมาชีพชุมชน ๒๐ คราวเรือน ที่ได้รับการฝึกอบรมอาชีพ ประกอบอาชีพทำให้มีรายได้ และมีการรวมตัวเป็นกลุ่มอาชีพที่ก่อให้เกิดรายได้

๒.๒ สร้างความเข้าใจแก่ทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน แกนนำหมู่บ้าน และผู้แทนครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน ของหมู่บ้านที่ผ่านการคัดเลือก ให้มีความเข้าใจแนวทางการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ตามกระบวนการพัฒนาของกรมฯ ที่ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ เพื่อให้เป็นหมู่บ้านต้นแบบ เช่นเดียวกับหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ปี ๒๕๕๒-๒๕๕๙ซึ่งสามารถใช้เป็นพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือเป็นบ้านพี่ในกรให้คำปรึกษา แนะนำ

๒.๓ ร่วมกับทีมประชารัฐอำเภอสนับสนุนการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

๒.๔ ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้หมู่บ้านที่ผ่านการคัดเลือก “พัฒนาตนเองสู่การเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ” ในไตรมาส ๓ ขงประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท ด้วย ๓ กิจกรรมสำคัญ ประกอบด้วย

๒.๔.๑ สนับสนุนและขยายผลครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนเพิ่มเติมจากเดิมอย่างน้อย ๑๐ ครัวเรือน รวมเป็นอย่างน้อย ๓๐ ครัวเรือน (นับรวมครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน ๒๐ ครัวเรือน ที่ผ่านการอบรมอาชีพ ๕ วันตามโครงการส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน) สนับสนุนงบประมาณเป็นค่าวัสดุสนับสนุนอาชีพ ๓๐ ครัวเรือน ตามความเหมาะสม จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท/หมู่บ้าน

๒.๔.๒ พัฒนา/ปรับปรุงศูนย์ฯ ในเรื่องที่สำคัญ จำเป็น เช่น ข้อมูลในศูนย์เรียนรู้, ฐานเรียนรู้, จุดเรียนรู้ ฯลฯ ให้พร้อมบริการ) โดยสนับสนุนงบประมาณเป็นค่าวัสดุในการพัฒนา/ปรับปรุงศูนย์ฯ จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท/หมู่บ้าน

๒.๔.๓ สนับสนุนให้มีการประเมินความพึงพอใจของหมู่บ้าน/ชุมชน (GVH) และประเมินผลการพัฒนาหมู่บ้าน ด้วยเกณฑ์ประเมินหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ๔ ด้าน ๒๓ ตัวชี้วัด โดยใช้เวทีประชาคม ที่มีตัวแทนของครัวเรือนในหมู่บ้านเข้าร่วมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ รวม ๒ ครั้ง

▪ **ครั้งที่ ๑** ก่อนดำเนินกิจกรรมการพัฒนาหมู่บ้านหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ในไตรมาส ๓ เพื่อให้ได้ข้อมูลนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาให้ตรงตามความต้องการของคนในหมู่บ้าน หรือสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการบูรณาการของภาคส่วนต่าง ๆ และทุนของชุมชน

▪ **ครั้งที่ ๒** หลังดำเนินกิจกรรมการพัฒนา ในไตรมาส ๔ (กรกฎาคม-สิงหาคม ๒๕๖๐) เพื่อทราบผลการพัฒนาว่าทำให้คนในหมู่บ้านมีความสุขเพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงใด ยังมีสิ่งที่จะต้องนำไปดำเนินการแก้ไขต่อเนื่องหรือไม่ หรือมีปัญหาใดเกิดขึ้นใหม่ และนำไปวางแผนในการแก้ไขต่อไป รวมทั้งสนับสนุนให้หมู่บ้านมีการจัดการความรู้ รวบรวมองค์ความรู้ กำหนด

จุดเรียนรู้ หรือแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนผู้ที่สามารถถ่ายทอดความรู้ที่เกิดจากการพัฒนาหมู่บ้านแก่ผู้สนใจได้ นำไปไว้ในศูนย์เรียนรู้ชุมชน

๒.๕ สนับสนุนทีมประชารัฐอำเภอติดตามประเมินผลการพัฒนา ตามเกณฑ์การประเมินหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ๔ ด้าน ๒๓ ตัวชี้วัด และส่งผลการประเมินให้จังหวัดประกาศเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบในเดือนกันยายน ๒๕๖๐

๒.๖ สรุปบทเรียนจัดการความรู้และประเมินผลการดำเนินงาน

๓. โครงการสนับสนุนสัมมาชีพชุมชนแก่ครัวเรือนยากจน :

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอดำเนินการสนับสนุนสัมมาชีพชุมชนแก่ครัวเรือนยากจน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนเพิ่มโอกาส/ความสำเร็จในการประกอบอาชีพ และมีรายได้ตามแนวทางสัมมาชีพชุมชนของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี ๒๕๕๙ ที่พัฒนาได้ (ไม่รวมครัวเรือนยากจนที่ไม่สามารถพัฒนาได้ เนื่องจากขรา พิการ อยู่คนเดียวต้องให้การสงเคราะห์เพียงอย่างเดียว) จำนวน ๑๐,๐๕๔ ครัวเรือน

ระยะเวลาดำเนินการ ไตรมาสที่ ๒ (มกราคม – มีนาคม ๒๕๖๐)

ขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๓.๑ กำหนดกลุ่มเป้าหมาย และรูปแบบการสนับสนุนสัมมาชีพชุมชนแก่ครัวเรือนยากจน แบ่งเป็น ๒ กลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

๓.๑.๑ ครัวเรือนยากจนที่พัฒนาได้ที่อยู่ในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ การส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท (๒๓,๕๘๙ หมู่บ้าน)

๓.๑.๒ ครัวเรือนยากจนที่พัฒนาได้ที่ไม่ได้อยู่ในหมู่บ้านหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงตามยุทธศาสตร์ที่ ๑

๓.๒ สสำรวจความต้องการอาชีพของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย โดยร่วมกับผู้แทนทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับอำเภอปราชญ์ชุมชน และครัวเรือนยากจนเป้าหมาย เรียนรู้ร่วมกันในการค้นหาช่องทางวิธีการสร้างอาชีพเพิ่มรายได้ที่เหมาะสม

๓.๓ ดำเนินการจัดประชุมหารือทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับอำเภอเพื่อวางแผน สนับสนุน และเป็นพี่ปรึกษา ในการสนับสนุนสัมมาชีพชุมชนแก่ครัวเรือนยากจน

๓.๔ ดำเนินกิจกรรมสนับสนุนสัมมาชีพชุมชนแก่ครัวเรือนยากจน แบ่งเป็น ๒ กลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

๓.๔.๑ ครัวเรือนยากจนที่พัฒนาได้ที่อยู่ในหมู่บ้านตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ (๒๓,๕๘๙ หมู่บ้าน) ดำเนินการ ดังนี้

๑) สนับสนุนให้เข้าร่วมเป็นกลุ่มเป้าหมายใน ๒๐ ครั้วเรือนที่เข้ารับการอบรม สัมมาชีพชุมชนตามโครงการส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน จำนวน ๕ วัน

๒) สนับสนุนวัสดุการฝึกอาชีพให้กับครั้วเรือนยากจนเป้าหมาย เพื่อต่อยอด อาชีพหลังจากการฝึกอบรมตามโครงการส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน

๓.๔.๒ ครั้วเรือนยากจนที่พัฒนาได้ที่ไม่ได้อยู่ในหมู่บ้านตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ ดำเนินการ ดังนี้

๑) พัฒนาการ ประชาญชุมชน อช./ผู้นำ อช. และครั้วเรือนยากจนเป้าหมาย ร่วมกันวิเคราะห์ความต้องการสร้างสัมมาชีพชุมชน

๒) ครั้วเรือนยากจนเป้าหมายเรียนรู้อาชีพจากปราชญ์ชุมชน/ฐานเรียนรู้/ ศูนย์เรียนรู้ชุมชนตามความเหมาะสม โดยมีทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับ อำเภอร่วมสนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพ

๓) สนับสนุนวัสดุการฝึกอาชีพให้กับครั้วเรือนยากจน เพื่อส่งเสริมการ ประกอบอาชีพจากงบประมาณของโครงการสนับสนุนสัมมาชีพชุมชนแก่ครั้วเรือนยากจน

๓.๕ ติดตามความก้าวหน้าการบริหารจัดการชีวิตครั้วเรือนยากจนเป้าหมายเป็นราย ครั้วเรือน (ดำเนินการภายในไตรมาส ๓) โดยผู้แทนทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชน ระดับอำเภอ ผู้นำชุมชน ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องร่วมให้กำลังใจ ช่วยเหลือให้ครั้วเรือนยากจน เป้าหมายให้สามารถพัฒนาอาชีพและมีรายได้เพียงพอที่จะสามารถพึ่งพาตนเองได้

๓.๖ ถอดบทเรียนและติดตามสนับสนุนทางวิชาการแก่ครั้วเรือนยากจนเป้าหมาย

๓.๗ สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน

๔. โครงการพัฒนาผู้นำสัมมาชีพชุมชนระดับตำบล :

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ดำเนินการพัฒนาผู้นำสัมมาชีพชุมชนระดับตำบล กิจกรรมพัฒนาผู้นำสัมมาชีพชุมชนระดับตำบลด้วยระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) และประเมินมาตรฐานผู้นำสัมมาชีพชุมชนระดับตำบลโดยมีวัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการยกระดับผู้นำสัมมาชีพชุมชน ตามระบบ มาตรฐานการพัฒนาชุมชนแก่กลุ่มเป้าหมาย
- เพื่อยกระดับผู้นำสัมมาชีพชุมชนให้ผ่านการรับรองด้วยระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน

กลุ่มเป้าหมาย ผู้นำสัมมาชีพชุมชน จำนวน ๖,๐๙๕ คน

ระยะเวลาดำเนินการ ไตรมาส ๒ – ๔ (มกราคม – กรกฎาคม ๒๕๖๐) ซึ่งแบ่งเป็น ๒ กิจกรรม ดังนี้

๑) การพัฒนาผู้นำสัมมาชีพชุมชนระดับตำบลด้วยระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ดำเนินการไตรมาส ๒ (มกราคม-มีนาคม ๒๕๖๐) จังหวัดละ ๑ วัน

๒) ประเมินมาตรฐานผู้นำสัมมาชีพชุมชนระดับตำบล ดำเนินการไตรมาส ๔ (กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๖๐)

ขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ ประชาสัมพันธ์ รับสมัครและคัดเลือกผู้นำสัมมาชีพชุมชนที่ผ่านหลักสูตรวิทยากรผู้นำสัมมาชีพ จากกรมฯ จำนวน ๖,๐๙๕ คน เฉลี่ยตำบลละ ๑ คน ดำเนินการเป็น ๒ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑

๑) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชนแก่ผู้นำสัมมาชีพชุมชน ที่สมัครและได้รับคัดเลือกเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชนในไตรมาส ๒ จำนวน ๑ ครั้ง เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเข้าใจระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน สามารถพัฒนาภาวะผู้นำของตนเองโดย สามารถวิเคราะห์วางแผนด้านการบริหารตนเอง ด้านการบริหารสังคม (สร้างทีมปราชญ์ในพื้นที่ตำบลให้สามารถสนับสนุนสัมมาชีพชุมชนได้) และด้านการบริหารงานเพื่อให้สามารถ สนับสนุนให้ครัวเรือนมีอาชีพตามที่ได้รับอบรม ร้อยละ ๘๕ และมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓

๒) กลุ่มเป้าหมายพัฒนาตนเองตามกระบวนการ/ขั้นตอนของระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน(มชช.)

๓) สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอติดตามสนับสนุน ให้คำปรึกษา/แนะนำการพัฒนาภาวะผู้นำของกลุ่มเป้าหมายและตรวจประเมินสรุปความเห็นในการรับรองแก่คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด

ขั้นตอนที่ ๒

๑) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดประชุมคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนในระดับจังหวัด เพื่อพิจารณาประเมินและให้การรับรองมาตรฐานแก่กลุ่มเป้าหมาย ในไตรมาส ๔

๒) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด รายงานผลการดำเนินงานตามระบบ มชช. ตามแบบรายงานศูนย์ข้อมูลกลาง (DOC) ๒ ครั้ง ภายในเดือนมีนาคม (ข้อมูลผู้สมัคร) และกันยายน (ข้อมูลผู้ผ่านการรับรอง) รวมทั้งถอดบทเรียนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเผยแพร่ความรู้ประชาสัมพันธ์ สร้างเครือข่าย จังหวัดละ ๑ คน

๕. โครงการพัฒนาผู้นำชุมชนรุ่นใหม่สืบสานงานสัมมาชีพชุมชน :

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ดำเนินการพัฒนาผู้นำชุมชนรุ่นใหม่สืบสานงานสัมมาชีพชุมชนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่ในชุมชน ให้สามารถเป็นกลไกในการบริหารจัดการชุมชนและเป็นผู้นำชุมชนรุ่นใหม่ที่สืบสานงานสัมมาชีพชุมชน

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๗๖ รุ่น ๆ ละ ๒๐ คน รวม ๑,๕๒๐ คน

ระยะเวลาดำเนินการ ไตรมาสที่ ๑ (ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๕๙)

ขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๕.๑ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพิจารณาคัดเลือกหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ปี ๒๕๕๓-๒๕๕๙ ที่ได้รับงบประมาณจากกรมการพัฒนาชุมชน และเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงยุทธศาสตร์ที่ ๑ (๒๓,๕๘๙ หมู่บ้าน) เป็นบ้านต้นแบบ (บ้านพี่) เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ จังหวัดละ ๑ หมู่บ้าน

๕.๒ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย อายุระหว่าง ๑๘-๓๕ ปี (ซึ่งไม่ได้ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งผู้นำที่เป็นทางการ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน สมาชิก อบต. เป็นต้น) ซึ่งอยู่ในพื้นที่หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงยุทธศาสตร์ที่ ๑ จำนวน ๓-๖ หมู่บ้าน รวม ๒๐ คน เข้ารับการพัฒนา ซึ่งสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอาจจะคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายจากหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบฯ (บ้านพี่) ตามข้อ ๑ ด้วยก็ได้ จำนวน ๓-๕ คน

๕.๓ จัดหาครุภัณฑ์รับรองในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบฯ (บ้านพี่) เพื่อเป็นที่พักค้างให้แก่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓ วัน ๒ คืน

๕.๔ ให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมาย ในเรื่องต่อไปนี้

- ๑) หลักการทรงงานและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๒) กระบวนการค้นผู้นำชุมชนรุ่นใหม่
- ๓) แนวทางการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง
- ๔) การจัดทำแผนชุมชนและการนำปัญหาความต้องการของชุมชนบรรจุไว้ในแผนชุมชน
- ๕) การส่งเสริมสัมมาชีพชุมชน

๕.๕ ให้พัฒนากรและผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ติดตาม สนับสนุนให้ผู้นำชุมชนรุ่นใหม่ไปดำเนินการส่งเสริมสัมมาชีพชุมชนในหมู่บ้าน/ชุมชนของตนเอง

๖. โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการองค์กรสตรีระดับภาคส่งเสริมครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดที่ตั้งภาค จัดประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค (กพสภ.) และเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบงานสตรีของจังหวัดในภาค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค มีความรู้ ความเข้าใจการดำเนินงานสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถส่งเสริมองค์กรสตรีในการสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาสตรีและครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน

กลุ่มเป้าหมาย คณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค (กพสภ.) ๔ ภาค

ระยะเวลาดำเนินการ ไตรมาส ๑ และ ๓ (ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๕๙ และเมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๐)

ขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๖.๑ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดที่ตั้งภาค (จังหวัดเชียงราย ชลบุรี อุดรธานี และสตูล) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค (กพสภ.) และเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบงานสตรีของจังหวัดในภาค เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ แนวทางการพัฒนาสตรี และสนับสนุนการขับเคลื่อนครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน ดังนี้

๑) ทบทวนการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาสตรีและการคัดเลือกคณะกรรมการพัฒนาสตรีทุกระดับพร้อมกันทั่วประเทศ ในปี ๒๕๖๐

๒) การขับเคลื่อนครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงเป้าหมาย (๒๓,๕๘๙ หมู่บ้าน ในพื้นที่ ๗๖ จังหวัด)

๓) บทบาทของคณะกรรมการพัฒนาสตรีในการสนับสนุนครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน และการคัดเลือกครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง

๔) ความเชื่อมโยงของคณะกรรมการพัฒนาสตรีกับกองทุนพัฒนา-บทบาทสตรี การเขียนโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนพัฒนา-บทบาทสตรี เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาของสตรี รวมถึงการสนับสนุนสัมมาชีพชุมชนแก่สตรี

๕) ประสานการดำเนินงานกับคณะกรรมการสมาคมผู้นำสตรีพัฒนา-ชุมชนไทย ซึ่งเป็นทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับประเทศ

๖.๒ จัดทำแผนปฏิบัติการของคณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ เพื่อส่งเสริมองค์กรสตรีในการสนับสนุนการพัฒนาสตรีการพัฒนาอาชีพของครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน และการคัดเลือกครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างระดับจังหวัดๆ ละ ๑ ครัวเรือน และระดับภาคๆ ละ ๓ ครัวเรือน

๖.๓ คณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค ติดตามสนับสนุนคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัดตามแผนปฏิบัติการ

๖.๔ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดที่ตั้งภาค ร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค พิจารณาคัดเลือกครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างระดับภาค ๆ ละ ๓ ครัวเรือน ตามแนวทางและหลักเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อเข้ารับโล่รางวัลในส่วนกลาง

๖.๕ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดที่ตั้งภาค สรุปผลการคัดเลือกครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง และข้อมูลผลการดำเนินงานของครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และส่งให้กรมฯ ภายในเดือนกรกฎาคม๒๕๖๐

๗. โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างเครือข่ายนักจัดการความรู้ชุมชน :

สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างเครือข่ายนักจัดการความรู้ชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาทักษะในการเป็นนักจัดการความรู้ชุมชน
- เพื่อให้ นักจัดการความรู้สามารถสร้างเครือข่ายนักจัดการความรู้ชุมชนในระดับชุมชนได้
- เพื่อสร้างเครือข่ายนักจัดการความรู้ระดับจังหวัด และระดับชุมชน ให้สามารถเป็นทีมเครือข่ายในการพัฒนา และนำความรู้ในการจัดการความรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

กลุ่มเป้าหมาย ๗๖ จังหวัดๆ ละ ๒ คน รวม ๑๕๒ คน ประกอบด้วย

๑) นักวิชาการพัฒนาชุมชนที่มีความสนใจและรับผิดชอบงานจัดการความรู้ของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด จังหวัดละ ๑ คน

๒) ผู้นำสัมมาชีพที่ผ่านการอบรมหรือเตรียมเข้ารับการอบรมหลักสูตรวิทยากรผู้นำสัมมาชีพจากกรมฯ จังหวัดละ ๑ คน

ระยะเวลาดำเนินการ ไตรมาส ๑ (ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๕๙)

ขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๗.๑ กรมฯ ดำเนินการแจ้งให้จังหวัดคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างเครือข่ายนักจัดการความรู้ชุมชน

๗.๒ จังหวัดคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๒ คน ได้แก่ นักวิชาการพัฒนาชุมชนที่มีความสนใจและรับผิดชอบงานจัดการความรู้ของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ๑ คน และประชาชนชุมชนในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงยุทธศาสตร์ที่ ๑ ที่ผ่านการอบรม หรือเตรียมเข้ารับการอบรมหลักสูตรวิทยากรผู้นำสัมมาชีพจากกรมฯ ๑ คน

๗.๓ จังหวัดแจ้งรายชื่อกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการฯ กรมฯ ทราบ

๗.๔ กรมฯ จัดทำหลักสูตรนักจัดการความรู้ชุมชน และเตรียมวิทยากรตามโครงการ

๗.๕ กรมฯ ประชุมทีมงานเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานตามโครงการฯ

๗.๖ กรมฯ จัดหาสถานที่เพื่อใช้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างเครือข่ายนักจัดการความรู้ชุมชน

๗.๗ กรมฯ ดำเนินการจัดประชุมฯ ตามหลักสูตรนักจัดการความรู้ จำนวน ๓ วัน มุ่งเน้นการสร้างความเข้าใจในภารกิจ เพิ่มพูนทักษะในการจัดการความรู้ และผลักดันให้เกิดเครือข่ายนักจัดการความรู้ที่สามารถเป็นกลไกในการจัดการความรู้ชุมชนเพื่อยกระดับและขยายผลการพัฒนาเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง และการสร้างสัมมาชีพให้กับชุมชน

๗.๘ สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน

ภาคผนวก

- หลักเกณฑ์การประเมินครัวเรือนสมาชิกชุมชนตัวอย่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐
- แบบฟอร์มรูปเล่มแผนชุมชนระดับตำบล
- แบบฟอร์มทะเบียนข้อมูลที่มีวิทยากรสมาชิกชุมชน
- แบบฟอร์มทะเบียนข้อมูลครัวเรือนสมาชิกชุมชน
- แบบฟอร์มทะเบียนข้อมูลกลุ่มอาชีพที่จัดตั้งขึ้นตามแนวทางสมาชิกชุมชน
- แบบฟอร์มการติดตามครัวเรือนสมาชิกชุมชน
- แบบฟอร์มแผนปฏิบัติการสร้างสมาชิกชุมชน

หลักเกณฑ์การประเมินครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

หลักเกณฑ์การประเมินครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง ๓ มี ๒ ไม่ ๓ มี

๑. มีสัมมาชีพ

- ๑.๑ ครัวเรือนประสบผลสำเร็จในการประกอบสัมมาชีพสามารถเป็นแบบอย่างได้
- ๑.๒ ครัวเรือนมีการจัดทำบัญชีครัวเรือน
- ๑.๓ ครัวเรือนมีการออม

๒. มีความสัมพันธ์ที่ดี

- ๒.๑ สมาชิกในครัวเรือนมีวิถีชีวิตประชาธิปไตยและทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ
- ๒.๒ สมาชิกในครัวเรือนไม่มีการใช้ความรุนแรง
- ๒.๓ สมาชิกในครัวเรือนเป็นสมาชิกกลุ่ม องค์กร ในชุมชนอย่างน้อย ๑ กลุ่ม/องค์กร

๓. มีสภาพแวดล้อมเหมาะสม

- ๓.๑ มีป้ายครัวเรือนและจัดระเบียบบ้านให้สะอาดถูกสุขลักษณะ
- ๓.๒ มีการบริหารจัดการขยะอย่างเหมาะสมไม่เป็นมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม
- ๓.๓ มีส่วนร่วมในกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือสาธารณประโยชน์

๒ ไม่

๑. ไม่ติดยาเสพติด

- สมาชิกในครัวเรือนไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และอบายมุขอื่น ๆ

๒. ไม่มีหนี้นอกระบบ

- สมาชิกในครัวเรือนไม่มีการกู้ยืมเงินนอกระบบ และไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัว

เงื่อนไข

๑. พิจารณาคัดเลือกจากครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง (จำนวน ๒๓,๕๘๘ หมู่บ้าน) ที่ผ่านการส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน
๒. ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนต้องมีสตรีเป็นผู้มีบทบาทในการประกอบอาชีพด้วย

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

- ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง ต้องผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง ๓ มี ๒ ไม่ ครบทุกข้อ

ผู้ประเมินและวิธีการประเมิน

๑. ระดับอำเภอ

- คณะกรรมการพัฒนาสตรีอำเภอ (กพสอ.) สนับสนุนการพัฒนาอาชีพของครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน และเป็นแกนหลักในการคัดเลือกครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง

- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ร่วมกับองค์กรที่เป็นทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับอำเภอ พิจารณาคัดเลือกครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างตามเกณฑ์การประเมินอำเภอละ ๑ ครัวเรือน

- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ สรุปผลการคัดเลือกและรายงานจังหวัด

๒. ระดับจังหวัด

- คณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด (กพสจ.) สนับสนุนการพัฒนาอาชีพของครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน และเป็นแกนหลักในการคัดเลือกครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง

- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดร่วมกับองค์กรที่เป็นทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับจังหวัด พิจารณาคัดเลือกครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างตามเกณฑ์การประเมินจังหวัดละ ๑ ครัวเรือน ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพแก่ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง จังหวัดละ ๕,๐๐๐ บาท

- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดและคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด จัดส่งข้อมูลครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างของจังหวัดให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของคณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค (กพสภ.) เพื่อคัดเลือกเป็นครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างระดับภาค ๆ ละ ๓ ครัวเรือน ภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐

๓. ระดับภาค

- คณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค ติดตามสนับสนุนคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัดในการส่งเสริมครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน และการคัดเลือกครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง

- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดที่ตั้งภาค ร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค พิจารณาคัดเลือกครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างระดับภาค ๆ ละ ๓ ครัวเรือน เพื่อเข้ารับโล่รางวัลในส่วนกลาง

- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดที่ตั้งภาค สรุปผลการดำเนินงานเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และรายงานผลพร้อมข้อมูลครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง ส่งกรมฯ ภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐

แบบประเมินครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง ปี ๒๕๖๐

๑. ข้อมูลครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง

ชื่อ.....นามสกุล.....

เพศ.....อายุ.....ปี

ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่.....ซอย.....ถนน.....หมู่ที่.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....

อาชีพ.....จำนวนบุคคลในครัวเรือน.....คน กลุ่ม/องค์กรที่เป็นสมาชิก.....

ด้านการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน (ตัวชี้วัด)	ผลการประเมิน
๑. มีสัมมาชีพ	๑.๑ ครัวเรือนประสบผลสำเร็จในการประกอบสัมมาชีพสามารถเป็นแบบอย่างได้ ๑.๒ ครัวเรือนมีการจัดทำบัญชีครัวเรือน ๑.๓ ครัวเรือนมีการออม	☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน
๒. มีความสัมพันธ์ที่ดี	๒.๑ สมาชิกในครัวเรือนมีวิถีชีวิตประชาธิปไตยและทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ ๒.๒ สมาชิกในครัวเรือนไม่มีการใช้ความรุนแรง ๒.๓ สมาชิกในครัวเรือนเป็นสมาชิกกลุ่มองค์กรในชุมชนอย่างน้อย ๑ กลุ่ม/องค์กร	☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน
๓. มีสภาพแวดล้อมเหมาะสม	๓.๑ มีป้ายครัวเรือนและจัดระเบียบบ้านให้สะอาดถูกสุขลักษณะ ๓.๒ มีการบริหารจัดการขยะอย่างเหมาะสมไม่เป็นมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม ๓.๓ มีส่วนร่วมในกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือสาธารณประโยชน์	☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน

ด้านการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน (ตัวชี้วัด)	ผลการประเมิน
๔. ไม่ติดยาเสพติด	สมาชิกในครัวเรือนไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และอบายมุขอื่น ๆ	☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน
๕. ไม่มีหนี้นอกระบบ	สมาชิกในครัวเรือนไม่มีการกู้ยืมเงินนอกระบบ และไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัว	☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน

ผลการประเมินผ่านจำนวน.....ด้านตัวชี้วัด
(ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง ต้องผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง ๓ มี ๒ ไม่ครบทุกข้อ)

(ลงชื่อ).....(ทีมสนับสนุนระดับจังหวัด)

(.....)

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....(ทีมสนับสนุนระดับจังหวัด)

(.....)

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....(ทีมสนับสนุนระดับจังหวัด)

(.....)

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....(ทีมสนับสนุนระดับจังหวัด)

(.....)

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนชุมชนระดับตำบล ประจำปี พ.ศ.

ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....

แผนชุมชนระดับตำบล ประจำปี พ.ศ.

คำอธิบายเพิ่มเติม - การลงวันที่ / เดือน นั้นขอให้ลงวันที่จัด
ประชาคมเพื่อพิจารณาแผนชุมชนระดับตำบล แล้วมีมติเห็นชอบ
และรับรอง พร้อมประกาศใช้ กำหนดให้อยู่ในระหว่างเดือน
มี.ค.-พ.ค. ของทุกปี (กรณีปี ๒๕๖๐ ให้อยู่ในภายในเดือน
มกราคม)เสร็จแล้วลงลายมือของประธานคอช.ต.

ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....

คณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนตำบล.....

ได้ประชุมพิจารณาแผนชุมชนระดับตำบล มีมติเห็นชอบและรับรองแล้ว

เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.

(ลงชื่อ)

(.....)

ประธานคณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน
ตำบล.....

คำนำ

การจัดแผนชุมชนระดับตำบลฉบับนี้ มีความสำคัญยิ่งต่อการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และการจัดการตนเองของคนในตำบล ผ่านกลไกการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนทุกหมู่บ้านในตำบล โดยมีการค้นหา รวบรวมข้อมูลความรู้ และสร้างกระบวนการวิเคราะห์ปัญหา เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทางการพัฒนาหมู่บ้านเชื่อมโยงสู่ระดับตำบลที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการที่แท้จริง สามารถแก้ไขปัญหาที่หมู่บ้านและตำบลเผชิญร่วมกันอยู่ได้ รวมทั้งก่อเกิดการค้นหาคำย่อกฎจากทรัพยากรธรรมชาติ ฝีมือ ทักษะของคนในตำบล เพื่อแก้ไขปัญหาของตำบล ลดการพึ่งพาจากภายนอก เพื่อให้ชุมชนเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้

สำหรับกระบวนการทบทวน และปรับปรุงแผนชุมชนระดับตำบลของตำบลได้ก่อเกิดจากกลไกของศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.)ที่เป็นความร่วมมือของผู้นำกลุ่ม/องค์การ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากทุกหมู่บ้าน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากส่วนราชการ/ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องภายใต้ทีมคณะทำงาน เพื่อร่วมกันบูรณาการปัญหาและ ความต้องการจากทุกหมู่บ้านเชื่อมโยงสู่ตำบล ผ่านเวทีประชาคมตำบลที่สร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันจากข้อมูลที่ได้จากการจัดเก็บนำมาการวิเคราะห์ข้อมูลจนไปสู่การกำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของหมู่บ้านเชื่อมโยงสู่ตำบล โดยกำหนดออกมา ๓ กลุ่มโครงการ/กิจกรรม คือ โครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการได้เอง โครงการ/กิจกรรมที่ต้องดำเนินการร่วมกับหน่วยงานภายนอก และโครงการ/กิจกรรมที่ต้องขอรับการสนับสนุนจากภายนอก

ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบลหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนชุมชนระดับตำบลเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ในการ ประสานเชื่อมโยงสู่แผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอ จังหวัด/กลุ่มจังหวัด เพื่อการแก้ไขปัญหา และตอบสนองความต้องการของหมู่บ้าน และตำบลได้อย่างทั่วถึง และอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพึ่งพาตนเองได้ของชุมชนต่อไป

คำอธิบายเพิ่มเติม - คำนำที่ร่างขึ้นนี้

ตำบลสามารถนำไปปรับ แก้ไขเพื่อ
ความสอดคล้องกับตำบลได้ทั้งนี้การ
ลงเดือนให้อยู่ระหว่างเดือนมีนาคม-
พฤษภาคม ของทุกปี (กรณีปี 2560
ให้อยู่ในภายในเดือนมกราคม)

ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล
เดือน..... พ.ศ.

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของตำบล

ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์ข้อมูล

๒.๑ จุดอ่อน จุดแข็ง

๒.๒ โอกาส ภัยคุกคาม

๒.๓ วิสัยทัศน์ (ทิศทางการพัฒนาตำบล)

๒.๔ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์

ส่วนที่ ๓ โครงการ/กิจกรรมการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล

๓.๑ โครงการ/กิจกรรม เรียงตามลำดับความสำคัญ

๓.๒ โครงการ/กิจกรรม แยกแต่ละด้าน

ส่วนที่ ๔ การทบทวนแผนชุมชนระดับตำบล

ส่วนที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ (ที่เห็นว่าสำคัญและควรบรรจุไว้ในเอกสารการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล)

ภาคผนวก

แผนชุมชนระดับตำบล

ตำบล.....

อำเภอ.....

จังหวัด.....

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของตำบล

๑.แผนที่ตำบล

คำอธิบายเพิ่มเติม - แผนที่ตำบลนั้น สามารถวาดขึ้นเอง หรือใช้คอมพิวเตอร์ช่วยทำขึ้นก็ได้ ตามความถนัดและรวดเร็ว แต่ต้องมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

๑. แสดงอาณาเขตติดต่อ (ทิศเหนือ ทิศใต้ ทิศตะวันออก ทิศตะวันตก)
๒. ถนนในหมู่บ้านสายหลัก (ลาดยาง,คอนกรีต,ลูกรัง,ดิน)
๓. แหล่งน้ำธรรมชาติ (แม่น้ำ ห้วย หนอง คลอง บึง สระ)
๔. แหล่งน้ำประปา บ่อบาดาลสาธารณะ
๕. สถานที่ราชการ (วัด โรงเรียน สถานีนามัย ป้อมตำรวจ ศูนย์เด็กฯ มัสยิด หอกระจายข่าว ศาลาหมู่บ้าน ศูนย์เรียนรู้ชุมชน/ศูนย์รวบรวมข้อมูลหมู่บ้าน)
๖. ที่ทำการกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิก อบต.

๒. ประวัติความเป็นมาของตำบล

๓. พื้นที่ทั้งหมดไร่ หรือ ตารางกิโลเมตร

๔. อาณาเขต

ตำบล.....ตั้งอยู่ในอำเภอ..... จังหวัด.....ห่างจากอำเภอ..... ไปทางทิศ.....กิโลเมตร ห่างจากจังหวัด.....ไปทางทิศ.....กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ.....
ทิศใต้	ติดต่อกับ.....
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ.....
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ.....

๕. ลักษณะภูมิประเทศ

๖. จำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น.....คน แยกเป็น ชาย.....คน หญิง.....คน
- ๖.๑ ผู้สูงอายุ (อายุ ๖๐ ปี บริบูรณ์ขึ้นไป) รวมทั้งสิ้น.....คน แยกเป็น
ชาย.....คนหญิง.....คน
- ๖.๒ คนพิการรวมทั้งสิ้น.....คน แยกเป็น ชาย.....คน หญิง.....คน

๗. จำนวนครัวเรือน ครัวเรือน

๘. การประกอบอาชีพ

๘.๑ อาชีพหลักของครัวเรือน

๘.๑.๑ อาชีพ.....	จำนวน.....ครัวเรือน
๘.๑.๒ อาชีพ.....	จำนวน.....ครัวเรือน
๘.๑.๓อาชีพ.....	จำนวน.....ครัวเรือน
๘.๑.๔อาชีพ.....	จำนวน.....ครัวเรือน

๘.๒ อาชีพเสริมหรืออาชีพรอง

๘.๒.๑ อาชีพ.....	จำนวน.....ครัวเรือน
๘.๒.๒ อาชีพ.....	จำนวน.....ครัวเรือน
๘.๒.๓ อาชีพ.....	จำนวน.....ครัวเรือน
๘.๒.๔ อาชีพ.....	จำนวน.....ครัวเรือน

๙.ผู้ว่างงาน จำนวน.....คน แยกเป็น

๙.๑ กลุ่มอายุ ๑๓ - ๑๘ ปี	จำนวน.....คน
๙.๒ กลุ่มอายุ ๑๙ - ๒๔ ปี	จำนวน.....คน
๙.๓ กลุ่มอายุ ๒๕ ปี ขึ้นไป	จำนวน.....คน

๑๐. ตำบลมีรายได้.....บาท/ปี รายจ่าย.....บาท/ปี
มีหนี้สิน.....บาท/ปี

๑๑. รายได้เฉลี่ยของประชากร (ตามเกณฑ์ จปฐ. ปี.....) จำนวน.....บาท/คน/ปี
ครัวเรือนยากจน(รายได้ไม่ถึง ๓๐,๐๐๐ บาท คน/ปี) ปี.....
จำนวน..... ครัวเรือน

๑๕.๒ สาธารณูปโภค

คำอธิบายเพิ่มเติม – การกรอกข้อมูลสาธารณูปโภค นั้น ยกตัวอย่าง

- มีไฟฟ้าครบทุกครัวเรือน	
- โทรศัพท์สาธารณะ	จำนวน..... แห่ง
- ประปาหมู่บ้าน	จำนวน..... แห่ง
- ที่อ่านหนังสือ	จำนวน..... แห่ง
- ศาลาประชาคม	จำนวน..... แห่ง
- ป้อมตำรวจ	จำนวน..... แห่ง

คำอธิบายเพิ่มเติม – การกรอกข้อมูลแหล่งน้ำ นั้น ยกตัวอย่าง

แหล่งน้ำตามธรรมชาติ

- ลำห้วย	จำนวน..... แห่ง
- คลอง	จำนวน..... แห่ง
- สระ	จำนวน..... แห่ง

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นในหมู่บ้าน

- บ่อบาดาล	จำนวน..... แห่ง
- สระน้ำ	จำนวน..... แห่ง

ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์ข้อมูล

๒.๑ การวิเคราะห์ปัจจัยภายในหรือสภาพแวดล้อมภายใน จะทำให้
ตำบลทราบถึงความสามารถหรือความเป็นตัวตนของตำบล

(๑) จุดอ่อน คือ ลักษณะหรือข้อด้อยของตำบลเมื่อเทียบกับตำบลอื่น

(๑.๑)

(๑.๒)

(๑.๓)

(๒) จุดแข็ง คือ ศักยภาพความสามารถหรือข้อเด่นของตำบลเมื่อเทียบกับตำบลอื่น

(๒.๑)

(๒.๒)

(๒.๓)

คำอธิบายเพิ่มเติม-ตำบลสามารถวิเคราะห์จุดอ่อน/จุดแข็ง
โดยระบุแยกออกเป็นด้านๆ ได้ดังนี้

- ด้านเศรษฐกิจ
- ด้านสังคม (เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสการศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม)
- ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ด้านความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย
- ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- ด้านสาธารณสุข

๒.๒ การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก หรือสภาพแวดล้อมภายนอก จะทำให้ตำบล
ทราบถึงโอกาสและอุปสรรคการทำงานของตำบล

(๑) โอกาส

(๑.๑)

(๑.๒)

(๑.๓)

(๒) อุปสรรค

(๒.๑)

(๒.๒)

(๒.๓)

การค้นหาศักยภาพ/กำหนดตำแหน่งหรือจุดยืนทางยุทธศาสตร์ของตำบล (positioning)
(เพื่อประมวลจุดแข็ง โอกาส ศักยภาพ นำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์หรือความฝัน Dream ของตำบล)
การค้นหาความพร้อม ความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ ของพื้นที่ตำบลนั้น ๆ พิจารณาจาก
ความเป็นภูมิปัญญาหรือคุณค่าของท้องถิ่น เป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง(หรือ
เป็นเส้นเลือดใหญ่ของชุมชน) ก่อให้เกิดรายได้มากพอสมควร และจะต้องไม่เริ่มจากศูนย์ นำ
ศักยภาพที่มีในพื้นที่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่า

๒.๓ วิสัยทัศน์ (ทิศทางการพัฒนา)

(วิสัยทัศน์ คือ ความต้องการหรือสิ่งสะท้อนถึงทิศทางของการพัฒนาตำบลในอนาคต/
ภาพในอนาคตของตำบล ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงทิศทางที่ตำบลต้องการจะมุ่งไปในอนาคต
โดยอาศัยการวิเคราะห์จากความรู้ ความสามารถ หรือสิ่งที่มีอยู่ในตำบลเพื่อกำหนดสิ่งที่
ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต จุดมุ่งหมายสำคัญของการกำหนดวิสัยทัศน์ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการ
ร่วมแรงร่วมใจกันในการพัฒนาตำบล)

ตัวอย่างวิสัยทัศน์ :

- เป็นตำบลปลอดยาเสพติด พึ่งพาตนเองตามวิถีพอเพียง
- หมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์/ เชิงวัฒนธรรม/ เชิงวิถีเกษตรอินทรีย์

๒.๔ ยุทธศาสตร์ ประเด็นยุทธศาสตร์ หรือการการทำความฝันให้ชัด

(ยุทธศาสตร์ คือ แผนและนโยบายในการทำงานของตำบลให้เป็นไปเพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้
ตัวอย่างยุทธศาสตร์ :

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันปัญหายาเสพติด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาแบบมีส่วนร่วม

ทั้งนี้ การเขียนประเด็นยุทธศาสตร์ ควรใช้ข้อความหลักสำคัญไม่ต้องอธิบายรายละเอียด)

๒.๕ กลยุทธ์

(กลยุทธ์ คือ หลัก วิธีการ และแนวทางในการปฏิบัติตามประเด็นยุทธศาสตร์ เพื่อนำไปสู่
จุดมุ่งหมายตามวิสัยทัศน์)

ตัวอย่างกลยุทธ์ :

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันปัญหายาเสพติด

กลยุทธ์ ๑ การสร้างภูมิคุ้มกันในตำบล

กลยุทธ์ ๒ การป้องกันปัญหายาเสพติด (ภายใน/นอกตำบล)

๒.๖ การวิเคราะห์ปัญหาของตำบล

ลำดับ ความ สำคัญ ของ ปัญหา	ชื่อ ปัญหา	สาเหตุของปัญหา	ข้อมูลบ่งชี้สภาพ ขนาด และ ความรุนแรงของปัญหา	แนวทางการ แก้ไขปัญหา

ตัวอย่างการวิเคราะห์ปัญหาของตำบล

ลำดับความสำคัญของปัญหา	ชื่อปัญหา	สาเหตุของปัญหา	ข้อมูลปัจจัยสภาพ ขนาด และ ความรุนแรงของปัญหา	แนวทางการแก้ไขปัญหา
๑	ปัญหาความยากจน	- ผลผลิตราคาตกต่ำ - ไม่มีอาชีพเสริม - ไม่มีการจัดบัญชีครัวเรือน	- ตกเกณฑ์ จปฐ. ข้อ ๒๓ คนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่าคนละ ๓๐,๐๐๐ บาท ต่อปี ๙๐ ครัว. - ตกเกณฑ์ จปฐ. ข้อ ๒๔ ครัวเรือนไม่มีการออมเงิน - ครัวเรือนเป็นหนี้ในระบบ ร้อยละ ๗๕	

ส่วนที่ ๓ โครงการ/กิจกรรมการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล

๓.๑ โครงการ/กิจกรรม เรียงตามลำดับความสำคัญ (รวมทุกด้าน)

ลำดับที่	ชื่อโครงการ	งบประมาณ	เป้าหมาย	ประเภทของแผนด้านต่างๆ (ระบุ ✓)					วิธีการดำเนินการ (ระบุ ✓)		
				ด้านเศรษฐกิจ	ด้านสังคม	ด้านทรัพยากร	ด้านความมั่นคง	ด้านการบริหารจัดการ	ทำเอง	ทำร่วม	หน่วยงานอื่นทำให้
<p>คำอธิบายเพิ่มเติม - รูปแบบหรือตารางการนำเสนอสามารถปรับให้สอดคล้องกับหน่วยงานแหล่งงบประมาณแผนเน้นตามรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือตามประเด็นยุทธศาสตร์พัฒนาอำเภอ/จังหวัด หรือหน่วยงานอื่น ๆ</p>											

คำอธิบายเพิ่มเติม - โครงการรวมทุกด้านเรียงตามลำดับความสำคัญตรงนี้ ให้แต่ละกรอกข้อมูลโครงการ/กิจกรรมทุกโครงการในลักษณะการบูรณาการชื่อ/งบประมาณ ระบุพื้นที่เป้าหมายที่ดำเนินการรวมไว้ในช่องเดียวกัน ทั้งที่หมู่บ้านทำเอง / หน่วยงานราชการ เช่น อบต./ ปกครอง/พัฒนาชุมชน/เกษตร/สาธารณสุข ฯลฯ ให้การสนับสนุน และโครงการที่หมู่บ้านทำร่วมกับหน่วยงานราชการโดยเมื่อกรอกข้อมูลโครงการ/กิจกรรมตารางรวมทุกโครงการให้แล้วเสร็จ โดยตารางต่อไป เป็นการแยกโครงการตามด้านต่างๆ ก็สามารถคัดลอกโครงการจากตารางรวมทุกด้านนี้ไปวางตามแต่ละด้านได้เลย ไม่ต้องพิมพ์ใหม่

๔. ด้านความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย

ลำดับที่	ชื่อโครงการ	งบประมาณ	เป้าหมาย/ ระยะเวลา ดำเนินการ	รายละเอียด/ วิธีดำเนินการ	วิธีการดำเนินการ (ระบุ ✓)			หมายเหตุ (หน่วย ดำเนินงาน)
					ทำเอง	ทำร่วม	หน่วยงานอื่น ทำให้	

๕. ด้านบริหารจัดการ

ลำดับที่	ชื่อโครงการ	งบประมาณ	เป้าหมาย/ ระยะเวลา ดำเนินการ	รายละเอียด/ วิธีดำเนินการ	วิธีการดำเนินการ (ระบุ ✓)			หมายเหตุ (หน่วย ดำเนินงาน)
					ทำเอง	ทำร่วม	หน่วยงานอื่น ทำให้	

ส่วนที่ ๔ การทบทวนแผนชุมชนระดับตำบล

(ให้ตำบลมีการทบทวนแผนชุมชนระดับตำบลเป็นประจำ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง เพื่อให้แผนชุมชนระดับตำบลเป็นปัจจุบันและมีข้อมูลที่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง)

วัน/เดือน/ปี	ทบทวนครั้งที่	มติที่ประชุม	จำนวนผู้เข้าร่วม ประชุม	หมายเหตุ
--------------	---------------	--------------	----------------------------	----------

คำอธิบายเพิ่มเติม -การทบทวนแผนฯ นั้น แบ่งออกได้เป็น ๒ ครั้งสำคัญ คือ

ทบทวนครั้งที่ ๑ (ระหว่างเดือน มี.ค-พ.ค.ของทุกปี)(กรณีปี ๒๕๖๐ ให้อยู่ในภายในเดือน
ธันวาคม) ประชุมประชาคมตำบลเพื่อพิจารณาร่างแผนชุมชนระดับตำบลตามที่ คณะกรรมการคชช.ต.
จัดทำขึ้น

ทบทวนครั้งที่ ๒ (เดือน พ.ค. ของทุกปี)(กรณีปี ๒๕๖๐ ให้อยู่ในภายในเดือนมกราคม)
ประชุมประชาคมตำบลเพื่อร่วมพิจารณาร่างแผนฯ อีกครั้ง เพื่อให้ความเห็นชอบแผนฯ

แบบฟอร์มการติดตามครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน กิจกรรมเตรียมความพร้อมที่วิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน

คำชี้แจง : แบบฟอร์มนี้สำหรับที่วิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้านลงพื้นที่เยี่ยมเยียนครัวเรือนเป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพ ทั้ง ๒๐ ครัวเรือน ในวันที่ ๓ ของกิจกรรมเตรียมความพร้อมที่วิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน โดยแบ่งตามสัดส่วนของที่วิทยากรสัมมาชีพชุมชน ๑ คน ต่อ ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน ๔ ครัวเรือน

โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

๑. สถานที่ดำเนินการ หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
๒. วันที่ดำเนินการ.....
๓. ผลการติดตามและเยี่ยมครัวเรือนเป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพ
จำนวน ๔ ครัวเรือน (ให้ระบุชื่อผู้แทนครัวเรือนที่เข้าอบรมอาชีพ)
 - ๑) ชื่อ-สกุล.....บ้านเลขที่.....
 อาชีพ.....
 ความพร้อม.....
 โอกาสของความสำเร็จ.....
 แนวโน้มการรวมกลุ่ม.....
 ปัญหาอุปสรรค.....
 - ๒) ชื่อ-สกุล.....บ้านเลขที่.....
 อาชีพ.....
 ความพร้อม.....
 โอกาสของความสำเร็จ.....
 แนวโน้มการรวมกลุ่ม.....
 ปัญหาอุปสรรค.....
 - ๓) ชื่อ-สกุล.....บ้านเลขที่.....
 อาชีพ.....
 ความพร้อม.....
 โอกาสของความสำเร็จ.....
 แนวโน้มการรวมกลุ่ม.....
 ปัญหาอุปสรรค.....

- ๔) ชื่อ-สกุล.....บ้านเลขที่.....
อาชีพ.....
ความพร้อม.....
โอกาสของความสำเร็จ.....
แนวโน้มการรวมกลุ่ม.....
ปัญหาอุปสรรค.....

๔. ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

.....
.....

๕. ข้อเสนอแนะ

.....
.....

ลงชื่อ.....

(ผู้แทนทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนผู้จัดเก็บข้อมูล)

(.....)

วันที่.....เดือน.....ปี.....

แบบฟอร์มการติดตามครัวเรือนสมาชิกชุมชน กิจกรรมส่งเสริมการสร้างสมาชิกชุมชนในระดับหมู่บ้าน

คำชี้แจง : แบบฟอร์มนี้สำหรับทีมวิทยากรสมาชิกชุมชนระดับหมู่บ้านลงพื้นที่เข้าร่วมให้การสนับสนุนในการฝึกปฏิบัติฯ ของครัวเรือนเป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพ ทั้ง ๒๐ ครัวเรือน ในวันที่ ๕ ของกิจกรรมส่งเสริมการสร้างสมาชิกชุมชนในระดับหมู่บ้าน โดยแบ่งตามสัดส่วนของทีมวิทยากรสมาชิกชุมชน ๑ คน ต่อ ครัวเรือนสมาชิกชุมชน ๔ ครัวเรือน

โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

๑. สถานที่ดำเนินการ หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

๒. วันที่ดำเนินการ.....

๓. ครัวเรือนเป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพ จำนวน ๔ ครัวเรือน ประกอบด้วย (ระบุชื่อผู้แทนครัวเรือนที่เข้าร่วมการอบรมอาชีพฯ)

๑) ชื่อ-สกุล.....บ้านเลขที่.....อาชีพ.....

๒) ชื่อ-สกุล.....บ้านเลขที่.....อาชีพ.....

๓) ชื่อ-สกุล.....บ้านเลขที่.....อาชีพ.....

๔) ชื่อ-สกุล.....บ้านเลขที่.....อาชีพ.....

๔. ผลการดำเนินงาน (ระบุว่าครัวเรือนมีความเข้าใจในอาชีพอย่างไร การปฏิบัติจริงเป็นอย่างไร)

๑).....

๒).....

๕. ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

.....

.....

๖. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ลงชื่อ.....

(ผู้แทนทีมวิทยากรสมาชิกชุมชนผู้จัดเก็บข้อมูล)

(.....)

วันที่.....เดือน.....ปี.....

แบบฟอร์มทะเบียนข้อมูลที่มีวิทยากรสัมมาชีพชุมชน

บ้าน..... หมู่ที่..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด.....

จำนวน หมู่บ้านละ ๕ คน

ที่	ชื่อ - สกุล	เลขประจำตัวประชาชน	บ้านเลขที่	อายุ (ปี)	อาชีพ	เบอร์โทรศัพท์	ความเชี่ยวชาญ/ความสำเร็จในอาชีพของ ปราชญ์ (ระบุอาชีพตามกลุ่ม)				หมายเหตุ
							ภาคการเกษตร	การแปรรูป (OTOP /SME)	การท่องเที่ยวชุมชน	อื่น ๆ	

ลงชื่อ.....พัฒนากรประจำตำบล

(.....)

วัน.....เดือน.....พ.ศ.

แบบฟอร์มทะเบียนข้อมูลครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน

บ้าน..... หมู่ที่..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด.....

จำนวน หมู่บ้านละ ๒๐ ครัวเรือน (ครัวเรือนละ ๑ คน)

ที่	ชื่อ - สกุล	บ้านเลขที่	อายุ (ปี)	อาชีพ	การศึกษา	เบอร์โทรศัพท์	อาชีพที่ต้องการฝึกอบรม (ระบุ)	ระยะเวลาที่ต้องการฝึก	จัดกลุ่มอาชีพ (ระบุเลข)	หมายเหตุ

ลงชื่อ.....พัฒนากรประจำตำบล

(.....)

วัน.....เดือน.....พ.ศ.

หมายเหตุ: จัดกลุ่มอาชีพ หมายถึงให้ระบุเลขลงในช่อง

- ๑) ภาคการเกษตร เช่น ปลูกพืช เกษตรผสมผสาน เลี้ยงสัตว์ ประมง เป็นต้น
- ๒) นอกภาคการเกษตร เช่น งานหัตถกรรม ทอผ้า จักสาน OTOP รวมถึงภาคบริการ การตลาด เป็นต้น
- ๓) ด้านการท่องเที่ยวชุมชน รวมถึงการสร้างจุดขายที่โดดเด่นของแต่ละชุมชน และสร้างรายได้จากองค์ความรู้ในชุมชน
- ๔) อื่นๆ เช่น พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เป็นต้น

แบบฟอร์มทะเบียนข้อมูลกลุ่มอาชีพที่จัดตั้งขึ้นตามแนวทางสัมมาชีพชุมชน จังหวัด

จำนวนกลุ่มอาชีพ.....กลุ่ม

ที่	ชื่อ กลุ่ม	วันที่ เดือนปีที่ จัด ทะเบียน	หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	เบอร์ โทรศัพท์	ระบุอาชีพ/ผลิตภัณฑ์ตามกลุ่ม				หมายเหตุ
							ภาค การเกษตร	การแปรรูป (OTOP/SME)	การ ท่องเที่ยว ชุมชน	อื่น ๆ	

ลงชื่อ.....พัฒนากรประจำตำบล

(.....)

วัน.....เดือน.....พ.ศ.

แบบฟอร์มแผนปฏิบัติการสร้างสัมมาชีพชุมชน

บ้าน.....หมู่ที่..... ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....

โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ขั้นตอน/ วิธีการ ดำเนินงาน	กลุ่มเป้าหมาย	สถานที่ ดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	ผลที่ คาดว่าจะ ได้รับ	ผู้รับผิดชอบ

หมายเหตุ : ใช้จัดทำตามโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับจังหวัด
และโครงการประชุมเตรียมความพร้อมทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

- นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์
- นายอรรชัช สัมพันธ์รัตน์
- นายทวีป บุตรโพธิ์

อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

คณะทำงาน

- นางสาวเพ็ญแข ศรีสุทธิกุล
- นายไพบุลย์ บุรณสันติ
- นายจำเริญ แหวนเพชร
- นางบุบผา เกิดรักษ์
- นางสาวพิมพ์ชนา พิชาพันธ์โกดิน
- นางสาวนิรัตน์ เกื้อเส้ง
- นายอนันต์ เลิศแสง

ผอ.สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
พัฒนาการจังหวัดราชบุรี
รักษาการในตำแหน่ง
นักวิชาการพัฒนาชุมชนเชี่ยวชาญ
ผอ.ก.ส่งเสริมการบริหารจัดการชุมชน
นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

ออกแบบปก

นายภานุมาศ ตรีสุวรรณ

เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษาปฏิบัติงาน

“ ไม่เบียดเบียนตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดเบียนสิ่งแวดล้อม
คำนึงถึงความเป็นธรรมทางสังคม ”

